

ÜCRETLİLERDE VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASI

Hakan EKİNCİ(*)

I - GİRİŞ

Ekonomik sistemde belge düzeninin yerleştirilmesi ve kayıt dışılığın azaltılmasına yönelik olarak getirilen ve 1994 yılından bu yana yürürlükte kalan "Özel Gider İndirimi Uygulaması" (Gelir Vergisi Kanunu'nun 63. maddesinin 5 nolu bendi), 4842 Sayılı Kanun ile 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Ayrıca, vergi kanunlarında önemli değişiklikler yapan söz konusu Yasa (4842 Sayılı) ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 31. maddesinin 1 nolu bendinde yer alan "Özel İndirim" uygulaması da 01.01.2004 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Gelir Vergisi Kanunu'ndaki "Özel Gider İndirimi" uygulaması ile "Özel İndirim" uygulamasının yürürlükten kaldırılmasından sonra ise doğacak boşluğu doldurmak amacıyla, 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere 4842 Sayılı Yasa ile Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 121. maddesi başlığı ile birlikte değiştirilmiş ve bunun yerine "Ücretlilerde Vergi İndirimi" başlıklı yeni bir düzenleme getirilmiştir. Bu düzenlemenin, yürürlükten kaldırılan özel indirim ve özel gider indiriminin yerine geçmek üzere getirildiği, vergi idaresince yayınlanan 249 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde belirtilmiştir. Ücretlilerde vergi indirimi uygulaması-

nın esası ise; yıl içinde yapılan ve toplamda yıllık vergi matrahını geçmeyen harcamaların belli oranlar itibarıyla hesaplanan tutarının, ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği vergiden mahsup edilmesi ya da nakden kendisine ödenmesi kuralına dayanmaktadır.

Esas itibarıyla bir vergi iade müessesesi olan "ücretlilerde vergi indirimi"ne yönelik uygulamanın detayları ise 255 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde¹ belirtilmiştir. Bu bağlamda olmak üzere, aşağıda, ilk önce söz konusu uygulamanın içeriğinden bahsedilecek ve daha sonra da konunun muhasebe boyutuyla, haksız yere vergi indiriminden yararlananlara uygulanacak yaptırımlara değinilecektir.

II-VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANACAK OLANLAR

Gelir Vergisi Kanunu'nun değiştirilen mükerrer 121. maddesi gereğince, ücretlilerde vergi indirimi uygulamasından, sadece gerçek usulde vergilendirilen ücretliler yararlanabilecektir.

GVK'nun 61. maddesinde ise ücretin tanımı yapılmış ve ücret sayılan ödemeler de belirtilmiş olup söz konusu madde hükmü aşağıdaki gibidir:

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

* Vergi Denetmen Yrd.

¹ 24.12.2004 tarih ve 25680 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı, veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı ödemeler de ücret sayılır:

- 23. maddesinin 11 numaralı bendine göre istisna dışında kalan emeklilik, maluliyet, dul ve yetim aylıkları,

- Evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlarla sağlanan diğer menfaatler,

- Türkiye Büyük Millet Meclisi, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile özel kanunlarına veya idari kararlara göre kurulan daimi veya geçici bütün komisyonların üyelerine ve yukarıda sayılanlara benzeyen diğer kimselere bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler,

- Yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyeleriyle tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler,

- Bilirkişilere, resmi arabuluculara, eksperlere, spor hakemlerine ve her türlü yarışma jürisi üyelerine ödenen veya sağlanan para, ayın ve menfaatler,

- Sporculara transfer ücreti veya sair adlarla yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler.

Dolayısıyla da, yukarıda sayılan nakdî ve aynî menfaatleri elde edenler, ücret geliri elde eden birer ücretli sayılacağından, vergi indirimi uygulamasından yararlanabilecektir.

Bununla birlikte, ücretleri diğer ücret kapsamında vergilendirilen hizmet erbabı ile gelir vergisine tabi diğer gelir unsurlarını elde edenlerin, vergi indirimi uygulamasından yararlanmaları söz konusu değildir. Ayrıca, ücretleri gerçek usulde vergiye tabi tutulanlar, ücret dışında kalan gelir unsurları için vergi indirimi uygulamasından yararlanamayacaklardır.

III- VERGİ İNDİRİMİNE KONU HARCAMALAR

Aşağıda, hangi harcamaların vergi indirimine konu olup olamayacağı; "Harcama Türleri" ve "Vergi İndirimi Kapsamına Girmeyen Diğer Harcama Kalemleri" ile "Harcamalarda Aranacak Şartlar" ve "Harcama Belgeleri" başlıkları altında ele alınacaktır.

A- Harcama Türleri

Vergi indirimine konu olabilecek harcamalar ana başlıklar itibarıyla GVK.nun mükerrer 121. maddesinde sayılmıştır. Buna göre; eğitim, gıda, sağlık, giyim ve ikâmet edilen konuta ait kira harcamaları vergi indirimine (vergi iadesine) konu olabilecektir.

Maliye Bakanlığı'nca konu ile ilgili olarak yayınlanan 255 Seri Nolu GVK Genel Tebliği'nde, bu harcamaların ve niteliklerinin neler olduğu konusu açıklığa kavuşturulmuştur. Ayrıca, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın internet sitesinde de konu ile ilgili bazı açıklamalara yer verilmiştir. Aşağıda ise, vergi idaresinin görüşü doğrultusunda olmak üzere, vergi indirimine konu olabilecek harcamaların türleri ve nitelikleri ele alınmıştır.

1. Eğitim Harcamaları

Eğitim harcaması olarak vergi indirimine konu olan harcamalar şunlardır:

- Okul servis araçlarına ödenen taşıma ücretleri,
- Gelir ve kurumlar vergisi mükellefi özel veya vakıflara ait yurtlarda kalan üniversite öğrencileri için yapılan ödemeler,

- Sürücü kurslarına ve müzik kurslarına ilişkin kurs ücretleri,

- Anaokulu, kreş ve dershanelere eğitim amacıyla yapılan ödemeler ve kurs ücretleri,

- Makbuz karşılığı özel ders veren öğretmenlere yapılan ödemeler,

- Kitap ve kırtasiye alımları için yapılan ödemeler,

- Eğitim CD'leri,

-Üniversiteye giriş sınavlarına hazırlık, özel okul giriş sınavlarına hazırlık, yabancı dil kursları ve bu sınavlara yönelik dergiler için ödenen ücretler.

Bununla birlikte;

- Günlük gazeteler, haftalık, aylık veya yıllık olarak yayımlanan dergiler ve mecmualar,

- Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okulların okul aile birliği veya okul koruma derneklerine yapılan bağış ve yardımlar,

- Yabancı ülkelerdeki eğitim kurumlarına yapılan ödemeler,

- Piyano, bilgisayar, müzik aletleri, ses kayıt cihazları ile bunların aksesuarları, eğitim amaçlı olmayan CD ve disketler,

- Genel ve katma bütçeli kurumlar ile Vakıf Üniversiteleri'ne yapılan eğitim harcamaları

eğitim harcaması olarak vergi indirimine konu olmamaktadır.

2. Sağlık Harcamaları

Sağlık harcaması olarak vergi indirimine konu olan harcamalar şunlardır:

- Ücretlilerin kendileri, eş ve çocuklarının yaptığı ilaç masrafları,

- Tüp bebek masrafları, sağlık malzemesi ve hastane giderleri ile muayene, tahlil, ameliyat, fizik tedavi ve diş protez ücretleri ve numaralı olmak şartıyla gözlük ve lens alımları,

- Sakat ve malul arabası,

- Doktor raporuyla alınan cilt sağlığına ilişkin harcamalar,

- Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılan veya ithaline izin verilen ilaçlar kapsamına girmesi halinde bitki ilaçları için yapılan harcamalar,

- Sağlık harcamalarının bir kısmının işveren tarafından karşılanması halinde, ücretlinin sadece kendisinin yaptığı harcama tutarları vergi indirimine konu olacaktır.

Bununla birlikte;

- Temizlik malzemeleri, makyaj malzemeleri, spor merkezlerine üyelik bedelleri,

- İsteğe bağlı sigorta primleri,

- Doktor raporu olmaksızın yapılan cilt sağlığı, parfümeri harcamaları,

- İlgili firmalarca insan sağlığına faydalı olduğu ileri sürülen bitkisel ilaçlar için yapılan harcamalar,

- Sağlık Bakanlığına ve üniversitelere bağlı hastaneler ile bunların döner sermayelerine yapılan sağlık harcamaları,

sağlık harcaması olarak vergi indirimine konu olmamaktadır.

3. Gıda Harcamaları

Gıda harcaması olarak vergi indirimine konu olan harcamalar şunlardır:

- Sigara ve alkollü içkiler ve buralar dışında kalan içecekler ve her türlü yiyecek,

- Otel vb. konaklama yerlerinde yapılan yiyecek ve içecek harcamaları. Ancak bu durumda alınacak belgelerde yiyecek ve içecek bedellerinin konaklama bedelinden ayrı gösterilmesi gerekmektedir.

- Otel, lokanta, pastane, kafeterya, kantin vb. yerlerde yiyecek ve içecekler için yapılan harcamalar.

- Tüketim amaçlı yapılan canlı hayvan alımları (kurbanlık dahil) için ödenen ücretler (ancak bu harcamaların belgelendirilmesi şarttır)

Bununla birlikte;

- Sigara ve alkollü içkilere yapılan harcamalar,

- Otel vb. konaklama yerlerinde yiyecek, içecek ve konaklama giderlerinin ayrı ayrı değil de toplam tutarının konaklama gideri olarak gösterilmesi durumunda yiyecek ve içecek harcamaları.

- Evlerde beslenen kuş, kedi, köpek gibi hayvanlar ile diğer hayvanların tüketimi için alınan yem, mama, ve sair gıda maddelerine yapılan harcamalar ile temizlik maddelerine yapılan harcamalar,

- Düğün, ziyafet, iftar yemeklerine yapılan harcamalar gıda harcaması olarak vergi indirimine konu olmamaktadır.

4. Giyim Harcamaları

Giyim harcamalarından, iç ve dış giyime yönelik malların satın alınması için yapılan harcamalar ile bunların dikim, tamir ve onarımı için yapılan harcamaların anlaşılması gerekmektedir. Bu bağlamda olmak üzere, kumaş, hazır elbise, ayakkabı, şapka, kemer, çorap, gelinlik, cüzdan, bayan çantası ve okul çantası gibi giyime ilişkin her türlü harcamalar ile bunlarla ilgili dikim, bakım, onarım, boya, kuru temizleme harcamaları, ayrıca spor mağazalarından alınan spor ayakkabısı, eşofman, çorap gibi giyime yönelik malzemeler için yapılan harcamalar vergi indirimine konu olabilecektir.

Bununla birlikte; giyim eşyaları ile ilgili alınan temizlik maddelerine ilişkin harcamaların yanı sıra, ev tekstili kapsamında olan perdeler ve döşemelik kumaşlar için yapılan harcamalar, giyim harcaması olarak vergi indirimine konu olmamaktadır.

5. Kira Harcamaları

Kira harcaması olarak vergi indirimine konu olan harcamalar şunlardır:

- İkamet edilen konut için yapılan fiili kira ödemesinin tamamı vergi indirimine konu edilmektedir. Kira kontratının veya fotokopisinin olması ve kira ödemesinin kapsadığı dönemin belgede belirtilmesi zorunludur. Ayrıca ödemeye ilişkin banka dekontları veya ev sahibinden alınan ödenen kira tutarına dair yazı da eklenmelidir.

- Ücretlinin kiraladığı bir meskende ikamet etmekte iken, ücretli durumundaki eşlerden bir tanesinin geçici veya sürekli görevli olarak başka bir şehire gönderilmesi ve gidilen şehirde ücretlinin ev kiralaması durumunda, her iki mesken için ödenen kira tutarının tamamı vergi indirimine konu olmaktadır,

- Kurumlar vergisine tabi olan iktisadi kamu müesseseleri ile diğer müesseselere ait lojmanlar için ödenen kira bedelleri.

Bununla birlikte;

- Genel bütçeye dahil kurumlara ait lojmanlara yapılan kira ödemeleri,

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dahil yurt dışındaki konutlar için ödenen kiralar,

- İkamet edilen konuta gelecek yıllar için yapılan kira ödemeleri,

- Paranın ne için ve kimin adına yatırıldığını belirtmediği için bankamatikler tarafından verilen fişler ve makbuzlar,

- Kira kontratının olmaması veya yapılan ödemenin belgelendirilememesi hali,

- Tatil amaçlı devre mülkler ve yazlık kiralama durumuyla yapılan harcamalar,

- Otel, motel, pansiyon, tatil köyü ve tatil sitesi gibi yerlere ödenen konaklama bedelleri,

- Apartman ve sitelerde kira bedeli haricinde ödenen yakacak aidatları, güvenlik, kapıcı ve bahçıvan aidatları,

- Ücretlinin annesi, babası, kardeşleri ve akrabaları için ödemiş olduğu kiralar,

- Ücretlinin kira gideri yanında sahip olduğu meskeni kiraya vermesi ve ödediği kira giderini kira gelirinin beyanında indirim konusu yapması durumunda, indirim konusu yaptığı kira tutarı,

kira harcaması olarak vergi indirimine konu olmamaktadır.

B- Vergi İndirimi Kapsamına Girmeyen Diğer Harcama Kalemleri

Esas itibarıyla eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira harcamaları kapsamında yapılan giderler vergi indiriminin konusuna girmekle birlikte aşağıda, süregelen uygulama kapsamında vergi indirimine konu olmayan bazı harcama kalemlerine ilişkin ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir:

- Vekalet, danışmanlık ve müşavirlik ücretleri,

- Noter giderleri,

- Otomobil yedek parça, bakım ve onarım giderleri ve araç kiralama giderleri,

- Akaryakıt giderleri (benzin, mazot, LPG gibi),

- Yolcu ve yük taşıma giderleri,

- Plaj, yüzme havuzu ve akuapark giderleri,
- Disko, bar gibi eğlence yerlerine giriş ücretleri,
- Bilezik, kolye ve küpe gibi ziynet ve süs eşyaları,
- Temizlik madde ve malzemesi alımları,
- Şampuan, sabun ve jöle alımları,
- Her türlü kadın ve erkek tuvalet ve itriyat madde ve malzemesi alımları,
- Her türlü kozmetik ürün alımları,
- Çiçek ve çelenk giderleri,
- Kuaför ve berberlere ödenen ücretler,
- Güzellik salonları, epilasyon, manikür ve pedikür türünden giderler,
- Fotoğraf filmi ve tab ücretleri,
- Ampul, floresan lamba ve pil giderleri,
- Plak, video kaset alımları ile bunların kiralanması karşılığında ödenen ücretler,
- Konutların boya, badana giderleri ile duvar kağıdı giderleri,
- Elektrik ve su tesisatı için yapılan giderler,
- Billuriye ve züccaciye,
- Çocuk oyuncakları,
- Havlu, bornoz, çarşaf, nevresim, perdelik kumaş, masa örtüsü ve döşemelik kumaş alımları,
- Plastik eşya alımları,
- Valiz ve bavul alımları,
- Tüp gaz ve doğal gaz giderleri,
- Çocuk bezi, ıslak mendil, pamuk,
- Beyaz eşyalar ve çeyizlikler,
- Bilgisayar alımı, CD, VCD, DVD ve kaset (eğitimle ilgili olmayan),
- Diş macunu ve diş fırçası,
- Gazete ve dergi giderleri,
- Ev ve işyerlerine ait elektrik ve şebeke suyu giderleri,
- Telefon giderleri (ev, cep, araç ve işyeri), telefon jetonu ve telefon kartı,
- Mobilya alımları,
- Otopark ve otoban geçiş ücretleri,
- Permatik, jilet, traş köpüğü ve traş fırçası,
- Peçete, havlu kağıdı, tuvalet kağıdı,
- Jet ski, rafting, jeep-safari, tekne turu, yat gezisi, deniz sporları ve paraşüt gideri,
- Banka ve postane havale ücreti,
- Kargo taşıma ücreti,
- Sinema, konser, tiyatro, stand-up gösterisi ve sirk biletleri ücreti,
- Her türlü maç biletleri ücreti,
- Düğün, ziyafet ve iftar yemeğine ilişkin giderler,
- Otel, motel ve pansiyonlara ödenen konaklama ücretleri,
- Fotokopi ücreti (eğitim gideri niteliğinde olmayan),
- Eğitim amaçlı olmayan internet harcamaları,
- Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesine ödenen harçlar,
- Kurumlar vergisinden muaf olan özel üniversitelere ödenen eğitim ücretleri,
- Sağlık amaçlı olmayan güneş gözlükleri ve numaralı renkli lensler,
- Hal Müdürlüğüne bağlı komisyonculardan yapılan yaş sebze ve meyve alımları,
- Kurumlar vergisi mükellefi olmayan üniversiteler ödenen öğrenim harçları,
- Fitnes Center adı altında faaliyet gösteren spor merkezlerine ödenen ücretler,
- Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun kurumlar vergisi mükellefi olmaması nedeni ile söz konusu kurumlara ödenen harç ve diğer ödemeler,
- Kurumlar vergisinden muaf olan genel ve katma bütçeli idarelere ait olan kreşler ile askeri kantinler ve polis evlerine yapılan harcamalar,

- Şehir şebekesine bağlı su tüketim bedelleri için kurumlar vergisi mükellefi olmayan belediyelere bağlı kuruluşlara ödenen bedeller,

- Saat, hesap makinası, bant, ıstampa mürekkebi gibi giderler,

- Estetik amaçlı ameliyatlar ve akupunktur,

- Krem ve cilt bakım ürünleri,

- Banyo, hamam, kaplıca giderleri, sauna, masaj, tellak ve nasır ücretleri,

- Diyetisyenlere ödenen ücretler,

- Yoga kursu, meditasyon kursu, jimnastik kursu, bale kursu, folklor oyunları kursu, tenis, yüzme, golf kursları, dağcılık, dalış, paraşüt, uçuş vb. kurslara ödenen ücretler,

- Fotoğrafçılık ve güzel konuşma kurslarına ödenen ücretler,

- Zayıflama ve güzellik amaçlı gidilen özel amaçlı merkezlere ödenen ücretler,

- Özel amaçlı alınan piyano, gitar, org, saz gibi müzik aletlerine ödenen ücretler,

- Bijuteri (toka tarak gibi) ürünleri alımları,

- Düğün salon kirası ve davetiye basım ücretleri.

C- Harcamalarda Aranacak Şartlar

Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 121. maddesi uyarınca, bir harcamanın vergi indirimine konu olabilmesi için gerekli şartlar şunlardır:

- Harcamanın Türkiye'de yapılması gerekir.

- Harcamaların gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınan belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin de işverene verilmesi şarttır.

- Harcamaların, ücretlinin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili olması gerekir.

- Harcamaların, eğitim, sağlık, gıda, giyim ve ikâmet edilen konuta ait kira ödemelerine ilişkin olması gerekir.

- Harcama tutarının, yıllık vergi matrahının toplamını geçmemesi gerekir.

Ayrıca, söz konusu harcamaların ücretlinin kendisi, eşi ve çocukları tarafından yapılması ve satın alınan mal ve hizmetlerin bunlar tarafından tüketilmesi gerekmektedir. Ücretlinin, ücreti ile mütenasip olmayan mal ve hizmet alımlarına yönelik yaptığı harcamaların ise vergi indirimine konu teşkil etmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ancak, harcama belgelerinin özel gider indirimi-ne (vergi indirimine) konu mal ve hizmetleri temsil etmesi ve 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nda belirtilen şartları taşıması yeterli olup, sadece mal ve hizmet alımlarının miktarına bakılarak gerçek harcama olup olmadığına karar verilemeyeceği, bu durumda tebliğlerle kanunda açık olarak belirtilmeyen bir kısıtlama getirilerek çalışanların vergi iadesine (vergi indirimine) tabi mal ve hizmet alımlarının, sadece makul ve olağan tüketim ölçülerini aştığından ve aldıkları ücretle mütenasip olmadığından söz edile-rek, vergi iadesine (vergi indirimine) konu harcama belgelerinin kabul edilmemesini doğru bulmayan Danıştay kararı² da bulunmaktadır.

D- Harcama Belgeleri

255 Seri Nolu GVK. Genel Tebliğ'inde, vergi indirimine konu olacak harcama belgelerinin neler olduğu belirtilmiştir. Buna göre ücretliler, vergi indirimine konu olan harcamalarını, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinden alacakları şu belgeler ile tevsik etmek zorundadırlar:

- Fatura,

- Serbest meslek makbuzu,

- Perakende satış fişi

- Ödeme kaydedici cihazlara ait satış (yazar kasa) fişi.

Ancak, söz konusu belgelerin, Vergi Usul Kanunu ile diğer ilgili kanun, tebliğ ve yönetmeliklerde belirlenen asgari şartları da taşıması gerekir.

² Danıştay 3. Dairesi, Esas No: 1998/2475, Karar No: 2000/1402, Karar Tarihi: 13.04.2000

206 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, kurumlar vergisinden muaf olan kurumların, düzenleyecekleri belgelerde ve ödeme kaydedici cihazlara ait satış (yazar kasa) fişlerinde, "Kurumlar Vergisinden Muaftır" ibaresine yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu ibarenin yer aldığı belgeler, vergi indirimine konu edilmeyecektir.

Gerçek kişilerden yapılan kiralamalarda, kira ödemesine ilişkin kira sözleşmesinin bir örneği ve banka dekontu, kira ödemesinin nakden yapılması halinde ise ödemeye ilişkin mal sahibinin vereceği belge ile kira sözleşmesinin bir örneği tevsik edici belge olarak kabul edilecektir.

Ayrıca, alınan belgeler mutlaka okunaklı olmalıdır. İsmi karalanmış veya yırtılmış belgeler vergi indiriminde kullanılamaz.

E- Harcama Belgeleri Kimler Adına Düzenlenmelidir?

Gelir Vergisi Kanunu'nun mük. 121. maddesi gereğince, vergi indirimine konu olabilecek harcama belgeleri, ücretlinin (mükellefin) kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili olmalıdır. Diğer bir ifade ile de, ilgili harcama belgelerinin mükellefin kendisi, eşi ya da çocuğu adına düzenlenmiş olması gerekmektedir. Bununla birlikte, bütün harcama belgelerinde ad ve soyadı yazılması zorunluluğu olmadığına da hatırlanması gerekmektedir (yazar kasa fişlerinde olduğu gibi).

Burada ise eş ve çocuk tabirinden ne anlaşılması gerektiği önem arz etmektedir.

Eş; Medeni Kanun hükümlerine göre aralarında evlilik bağı kurulmuş olan kadın ve erkekten her biridir.

Çocuk tabirinden ne anlaşılması gerektiği ise 218 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, ücretlilerde vergi indrimi uygulamasında "çocuk" tabiri, yaş sınırına bakılmaksızın ücretli ile birlikte oturan veya ücretli tarafından bakılan (gelir vergisine tabi geliri bulunmayan; nafaka verilmek suretiyle bakılan, evlat edinilenler ile ana ve babasını kaybetmiş torunlardan üç-

retli ile birlikte oturan) kişileri ifade etmektedir.

IV- İNDİRİLECEK VERGİNİN HESABI

Ücretlilerde vergi indirimi müessesesinin 4842 sayılı yasa ile 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiği hususu da göz önünde alındığında, beş yıllık zamanaşımı dolayısıyla, aşağıda, indirilecek verginin hesabı, 4842 sayılı Yasa öncesi ve sonrası düzenlemeler bağlamında ele alınacaktır.

A- 4842 Sayılı Yasa Öncesi Uygulama (Özel Gider İndirimi)

Önceki uygulama olarak da nitelendirebileceğimiz özel gider indirimi uygulaması 09.04.2003 tarihli 4842 sayılı Yasa ile 01.01.2004 tarihinden itibaren yürürlükten kalkmış olduğundan, burada söz konusu uygulama, sadece son düzenlemeden farklı yanı sıra ele alınacaktır. Buradaki farklılık ise, ücretlilerin yararlanacak olduğu vergi indirimi tutarlarının bir başka ifade ile de vergi iadesi tutarlarının hesaplanma şekline ilişkindir.

Yürürlükten kaldırılmadan önceki Gelir Vergisi Kanunu'nun 63. maddesinin 5 numaralı bendi uyarınca, ücretin gerçek safi değerinin tespitinde iş veren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından, mükellefin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira harcamalarının yıllık toplam tutarının 1/3'ü vergi matrahından indirim konusu yapılabiliyordu. Yürürlükten kaldırılan söz konusu bendin takip eden fıkralarında ise şu hükümler yer alıyordu:

"Şu kadar ki, indirim konusu harcamaların Türkiye'de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin işverene verilmesi şarttır. Bu suretle hesaplanan indirim tutarı, harcamanın yapıldığı yıla ait ücretin yıllık vergi matrahının % 35'ini geçemez. Bu indirim dikkate alınmak suretiyle hesaplanan vergi ile mükellefin o yıl içinde tevkif suretiyle ödediği vergi tutarı arasındaki fark, ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği gelir vergisinden mahsup edilir veya işverenler aracılığı ile kendisine nakden iade edilir. Bakanlar

Kurulu bu bentte yer alan % 35 nispetini sifıra kadar indirmeye, kanuni oranına kadar artırmaya veya harcama konuları, harcama ve ücret tutarları itibarıyla farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

Ücretlilerin harcama belgelerinin işverene ibrazı, beyanı ve verginin iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya, bu uygulamanın usul ve esaslarını tayin ve tespiti Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Yukarıda anlatılanları sayısal bir örnek ile şu şekilde ifade etmek mümkündür.

2006 yılında gerçek usulde vergilendirilen bir ücretliye ilişkin veriler ve bu verilerden hareketle ulaşılan sonuçlar aşağıdaki gibidir.

2006 Yılı Vergi Matrahı Toplamı....	10.000.-YTL
2006 Yılında Kesilen Gelir Vergisi....	1.650.-YTL
İndirim Kapsamındaki Harcama Tutarı..	12.120.-YTL
Matraha İlişkin Sınırlama.....	3.500.-YTL
10.000. -YTL* % 35=	3.500.-YTL
Harcamalara İlişkin Sınırlama.....	4.040.-YTL
12.120.-YTL / 3=	4.040
Dikkate Alınacak İndirim Tutarı.....	3.500.-YTL
İndirim Sonrası Yeni Matrah.....	6.500.-YTL
10.000. – 3.500.=	6.500
Yeni Matrahın Vergisi.....	975.-YTL
Vergi İadesi Tutarı.....	675.-YTL
1.650 – 975=	675

Bu durumda, eski uygulamaya göre ücretlinin 675.-YTL.lık vergi iadesi (vergi indirimi) alacağı doğmaktadır.

B- 4842 Sayılı Yasa Sonrası Uygulama (Ücretli-lerde Vergi İndirimi)

4842 sayılı Yasa ile getirilen değişikliklerle, GVK.nun mükerrer 121. maddesinde hükme bağla-

nan “Ücretlilerde Vergi İndirimi”nin esası (daha önce de belirtildiği üzere), yıl içinde yapılan ve toplamda yıllık vergi matrahını geçmeyen harcamaların belli oranlar dahilinde hesaplanan tutarının, ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği vergiden mahsup edilmesi ya da nakden kendisine ödenmesi kuralına dayanmaktadır.

Söz konusu Mükerrer 121. madde hükmü ise aşağıdaki gibidir:

“Gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde, mükellefin kendisi, eşi ve çocukları ile ilgili eğitim, sağlık, gıda, giyim ve ikamet edilen konuta ait kira harcamalarının yıllık toplam tutarının;

(2004/8295 sayılı B.K.K. ile 2005 yılı harcamalarına uygulanmak üzere yeniden belirlenen tarife. Geçerlilik: 01.01.2005, Yürürlük: 29.12.2004)

- 3.600 Yeni Türk Lirasına kadar % 8'i,
- 7.200 Yeni Türk Lirasının 3.600 Yeni Türk Lirası için % 8'i, aşan kısmı için % 6'sı,
- 7.200 Yeni Türk Lirasından fazlasının, 7.200 Yeni Türk Lirası için % 7'si, aşan kısmı için % 4'ü,

Ücretlinin ertesi yılda ödeyeceği gelir vergisinden mahsup edilir veya işverenler aracılığı ile kendisine nakden iade edilir.

Şu kadar ki; harcamaların Türkiye’de yapılması, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınan belgelerle tevsik edilmesi ve bu belgelerin işverene verilmesi şarttır. Mahsup hakkı kazanılan tutarın hesaplanmasında dikkate alınan harcama tutarı, vergi matrahının toplamını geçemez.

Ücretlilerin harcama belgelerinin işverene ibrazı, beyanı ve verginin mahsup veya iadesine ilişkin süreleri tespit etmeye, iadeyi nakden veya mahsuben yaptırmaya ve uygulamanın usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

Yukarıda içeriği belirtilen Kanun maddesi uyarınca, bir ücretlinin 2007 takvim yılında yararlanacağı vergi indirimi, söz konusu ücretlinin bir önceki yıla ait uygulama kapsamındaki harcama tutarının (yıllık toplam vergi matrahı tutarını aşmamak üzere);

ilk 3.600 YTL'sine %8, ikinci 3.600 YTL'sine %6 ve kalan tutara da % 4 oranı uygulanmak suretiyle hesaplanacaktır.

Örnek: 2006 takvim yılı içinde elde ettiği ücret gelirin vergi matrahı 10.000.-YTL olan ve 12.120.-YTL kadar da vergi indirim uygulaması kapsamında harcama yapmış bir ücretlinin, hak kazanacağı vergi indirim tutarı aşağıda gösterildiği üzere 616.-YTL olarak hesaplanacaktır. (Harcama tutarı, yıllık vergi matrahının toplamını geçemeyeceğinden hesaplama 10.000.-YTL dikkate alınmıştır.)

Birinci Yöntem

İlk 3.600.-YTL için $(3.600\text{-YTL} \times \% 8)$	288.-YTL
İkinci 3.600.-YTL için $(3.600\text{-YTL} \times \% 6)$	216.-YTL
Kalan 2.800.-YTL için $(2.800\text{-YTL} \times \% 4)$	112.-YTL
TOPLAM	616.-YTL

İkinci Yöntem

İlk 7.200.-YTL için $(7.200\text{-YTL} \times \% 7)$	504.-YTL
Kalan 2.800.-YTL için $(2.800\text{-YTL} \times \% 4)$	112.-YTL
TOPLAM	616.-YTL

C- Son Düzenleme Bir Avantaj Sağlıyor mu?

4842 sayılı Yasa ile getirilen son düzenlemenin ücretliler açısından bir avantaj sağlayıp sağlamadığına ilişkin bir tespitte bulunabilmek için, konuyu ilk önce genel olarak, daha sonra da yürürlükten kaldırılan özel indirim müessesesi kapsamında değerlendirek, eski ve yeni uygulamalara yönelik örnekler çözmek gerekmektedir. Bu yönde olmak üzere, burada yer vermediğimiz pek çok örnek çözümümü sonucunda yüksek vergi matrahlarında önceki uygulamanın daha avantajlı olduğu görülürken; düşük vergi matrahlarında da son düzenlemenin daha avantajlı olduğu görülmüştür.

Bununla birlikte, yürürlükten kaldırılan özel indirim müessesesinin dikkate alınması suretiyle, her iki sistemin karşılaştırılması durumunda ise son düzen-

lemenin düşük vergi matrahlarına sahip ücretlilerde ve özellikle de asgari ücretlilerde sağladığı avantajda azalmanın olduğu tespit edilen bir başka husus olmuştur.

Son düzenlemenin, sadeliği ve herkes tarafından anlaşılabilir nitelikte olmasının yanında, düşük vergi matrahlarında daha çok vergi indirim sağlaması artı yönlerini oluştururken; harcama gruplarında bir genişlemeye gitmemesi ve vergi matrahları dolayısıyla da ücret tutarları arttıkça daha az vergi indirim sağlamak suretiyle yüksek harcama yapan bu ücretli kesimi küstürebilecek olması (Bu nedenle de söz konusu kimselerin harcamalarında belge almalarına sebep olabilme potansiyeli bulunmaktadır.) eksi yönlerini oluşturmaktadır.³

V- VERGİ İNDİRİMİNE YÖNELİK YAPILACAK İŞLEMLER

Ücretlilerin bir yıl boyunca biriktirdiği harcama belgeleri sayesinde, vergi indiriminden yararlanabilmesi için yapılması gereken işlemler, aşağıda ücretliler ve işverenler açısından olmak üzere ayrı ayrı ele alınacaktır.

A- Ücretliler Tarafından Yapılacak İşlemler

Ücretliler, bir takvim yılı boyunca yaptıkları vergi indirime konu harcamalarını, ertesi takvim yılının 20 Ocak tarihinin mesai saati sonuna kadar örneği ekli **"Ücretlilerde Vergi İndirimine Ait Bildirim"** (Ek:1) ile işverenlerine beyan edeceklerdir. Söz konusu bildirimin "vergi indirime esas belgeler" ile ilgili arka yüzü doldurulurken, harcama belgelerinin 50'den fazla olması halinde, bildirimin arka yüzünün fotokopisi çekilerek, her bir belgenin yazılabileceği kadar yaprak kullanılabilecektir.

Ücretliler bu bildirimde, yıllık harcama toplamının bir önceki yıl vergi matrahını aşmayan kısmını göstereceklerdir. Harcama tutarının bir önceki yıl vergi matrahını aşması halinde ise indirime esas tutar olarak vergi matrahı esas alınacaktır.

³ Bahtiyar AKDENİZ-Hakan EKİNCİ "Ücretlilerde ve Emeklilerde Vergi İadesi Uygulaması" – Diyalog Dergisi Eki – Ocak 2006, Sayfa:13.

B- İşverenlerce Yapılacak İşlemler

İşverenler, ücretliler tarafından kendilerine verilen bildirim ve harcama belgelerini 20 Ocak tarihine kadar alarak, kendilerine ibraz edilen harcama belgelerinin geçerli belge olup olmadığını, harcamanın vergi indirimi kapsamına girip girmediğini ve harcama toplamının doğru beyan edilip edilmediğini kontrol edeceklerdir.

Yapılan kontrollerden sonra işverenler, kendilerine ibraz edilen vergi indirimine ait bildirimlerde yer alan harcama tutarını dikkate alarak, Ocak ayı sonuna kadar örneği ekli **"Vergi İndirimine Ait Bordro"**yu (Ek:2) düzenleyeceklerdir. Her bir ücretlinin yararlanacağı vergi indirimi tutarı ayrı ayrı hesaplanarak bordroda gösterilecektir. İşverenler söz konusu bordroyu, fiilen çalışan ücretliler için ayrı, emekli olanlar, işten ayrılıp başka bir işveren nezdinde çalışmayanlar ile vefat edenler için ayrı düzenleyeceklerdir.

İşverenler, kendilerine ibraz edilen bildirim ve harcama belgelerini tarh zaman aşımı süresi içinde saklamak ve istenildiğinde de vergi incelemesine yetkili olanlara ibraz etmek zorundadırlar.

1- Vergi İndiriminin Gerçekleştirilmesi

İşverenlerce, Ocak ayı sonuna kadar düzenlenecek vergi indirimine ait bordroda her bir ücretli için hesaplanacak vergi indirimi tutarları, Şubat ayından itibaren ödenecek ücretlerin gelir vergisinden mahsup edilecektir. Mahsup işlemi her bir ücretli için ayrı ayrı yapılacak ve bir ücretliye ait mahsup edilecek vergi indirimi, diğer ücretlilerin vergileriyle ilgilendirilmeyecektir.

Söz konusu mahsup işlemi için işverenler, düzenledikleri ücret bordrosunda, "Vergi indiriminden doğan mahsup edilecek gelir vergisi" başlığı altında bir sütun daha açacak ve mahsup ettikleri vergi tutarını bu sütunda göstereceklerdir. Mahsup edilecek vergi indirimi ise ücretlinin o aydaki ücretinden kesilen gelir vergisinden fazla olamayacaktır. Fazla olması halinde ise fazla kısım izleyen aylarda ödenen ücretlerden kesilen gelir vergisinden mahsup edilecektir.

Ücretler üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilen vergi indirimi tutarları muhtasar beyanname mahsupları arasında gösterilecek ve kalan tevkifat tutarı ödenecektir.

Muhtasar beyanname vergi indirimi tutarının mahsup edilebilmesi için mutlak suretle ücretlilere ödenmiş olması gerekmektedir. Ücretlilere ödenmeyen tutarların mahsup edilmesi halinde bu tutar işverenlerce muhtasar beyanname üzerinden eksik beyan edilmiş ve ödenmemiş gelir vergisi olarak adlanacaktır.

Aşağıda vergi indiriminin gerçekleştirilmesinde muhtasar beyanname veren ve vermeyen işverenler tarafından yapılacak işlemler örnekler aracılığıyla belirtilmiştir.

2- Muhtasar Beyanname Vermeyen İşverenlerin Yapacağı İşlemler

Genel bütçeye dahil olan daireler, yaptıkları gelir vergisi tevkifatı için Gelir Vergisi Kanununun 100 üncü maddesine göre muhtasar beyanname vermektedir. Bu daireler, hak kazanılan vergi indirimi tutarını Şubat ayından itibaren ödeyecekleri ücretler üzerinden tevkif edeceği vergiden mahsup edecektir. Dolayısıyla, ücretlilere mahsup edilen vergi tutarı kadar ödeme yapmış olacaktırlar. Mahsup işlemi sonunda arta kalan vergi indirimi tutarı, müteakip aylarda aynı esaslar çerçevesinde indirilmeye devam edilecektir.

Örnek: (A) Bakanlığında çalışan ücretli (B)'nin, 2006 dönemine ilişkin toplam vergi matrahı 8.000 YTL'dir. Bu döneme ilişkin vergi indirimine konu harcamalarının tutarı ise 6.000 YTL'dir.

Bu ücretli, harcamalarının toplamı olan 6.000 YTL'yi "Ücretlilerde Vergi İndirimine Ait Bildirim" ile 20/1/2007 tarihine kadar işverenine beyan etmiş ve harcama belgelerini de bildirimine eklemiştir. İşveren (A) Bakanlığı, ücretlinin kendisine bildirdiği harcama tutarını dikkate alarak "Vergi İndirimine Ait Bordro"yu 2007 yılı Ocak ayı sonuna kadar aşağıdaki şekilde düzenleyecektir.

Bu ücretlinin vergi indirimi bordrosunda yer alacak tutarlar aşağıdaki şekilde gösterilecektir.

Ücretlinin 2006 Yılı Vergi Matrahı Toplamı	8.000-YTL
Vergi İndirimine Konu Harcama Tutarı	6.000-YTL
Vergi İndirimine Konu Olacak Tutar	6.000-YTL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı	432-YTL
$3.600 \text{ YTL} \times \%8 = 288\text{-YTL}$	
$2.400 \text{ YTL} \times \%6 = 144\text{-YTL}$	

Muhtasar beyanname vermek zorunda olmayan işveren, toplam vergi indirimi tutarını, 15/2/2006 tarihinde (B)'ye ödeyeceği ücret üzerinden tevkif edeceği vergiden mahsup edecektir. Başka bir ifade ile işveren 15/2/2006 tarihinde mahsup edilen vergi indirimi tutarı kadar (B)'ye daha fazla ödeme yapacaktır. Mahsup işlemi sonucu arta kalan vergi indirimi tutarı müteakip aylarda mahsup edilecektir. Ücretlinin Şubat 2006 ayında aldığı ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinin 112 YTL olduğu varsayımı altında yapılacak işlem ise aşağıda gösterilmiştir.

3- Muhtasar Beyanname Veren İşverenlerin Yapacağı İşlemler

Aşağıda, aylık ve üçer aylık dönemler itibariyle muhtasar beyanname veren işverenlerce yapılacak işlemler sırasıyla belirtilecektir.

2006 Şubat Ayı Ücretinden Hesaplanan Gelir Vergisi	112 YTL
Şubat Ayında Mahsup Edilecek Vergi İndirimi Tutarı	112 YTL
Ödenecek Gelir Vergisi	-
Müteakip Aylarda Mahsup Edilecek Vergi İndirimi Tutarı	320 YTL
$(432 - 112 = 320 \text{ YTL})$	

a- Aylık Muhtasar Beyanname Veren İşverenlerin Yapacağı İşlemler

Muhtasar beyanname veren işverenler, halen çalışmakta olan ücretlileri ile ilgili olarak düzenleyecekleri vergi indirimi bordrosunda, her ücretli için vergi indirimi tutarını hesaplayacaklardır. Bu tutar, Şubat ayından itibaren ödenecek ücretler üzerinden kesilen gelir vergisinden mahsup edilmek suretiyle ücretlilere ödenecektir.

İşverenler, toplam vergi indiriminin o ayda mahsup edilebilecek olan kısmını muhtasar beyanname-

nin mahsuplara ilişkin bölümünde göstereceklerdir. Bu işverenler, hak kazanılan vergi indirimi tutarını Şubat ayından itibaren ödeyecekleri ücretler üzerinden tevkif edeceği vergiden mahsup edecektir. Dolayısıyla, ücretlilere mahsup edilen vergi tutarı kadar ödeme yapmış olacaklardır.

Mahsup işlemi sonunda arta kalan vergi indirimi tutarı müteakip aylarda aynı esaslar çerçevesinde indirilmeye devam edilecektir. Söz konusu mahsup işleminin yapılabilmesi için vergi indirimi tutarının, işverenlerce en geç o aya ait muhtasar beyannamenin verileceği tarihe kadar ücretlilere ödenmesi gerekir. Vergi indirimi tutarı muhtasar beyannameye tevkif suretiyle kesilen vergiler toplamından mahsup edilecek, kalan tutar ilgili vergi dairesine ödenecektir.

Mahsup işleminin çeşitli nedenlerle takvim yılının son ayına kadar yapılamaması halinde kalan tutar, Aralık ayına ait muhtasar beyanname üzerinden mahsup edilecektir. Aralık ayına ait tevkif suretiyle kesilen vergilerin vergi indiriminden doğan ve mahsubu yapılamayan vergi alacağını karşılayamaması halinde, kalan tutar vergi dairelerince gerekli inceleme yapıldıktan sonra işverenler aracılığı ile hak sahiplerine nakden ödenecektir.

Örnek: (C) Anonim Şirketinde çalışan ücretli (D)'nin 2006 yılı gelir vergisi matrahı 14.000 YTL olup, ücretli vergi matrahının tamamı kadar işverene harcama belgesi ibraz etmiştir. Ücretlinin Şubat ayında aldığı ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi 200 YTL'dir.

Bu ücretlinin vergi indirimi bordrosunda görülecek tutarlar aşağıdaki şekilde olacaktır.

Ücretlinin 2006 Yılı Vergi Matrahı Toplamı	14.000 YTL
Vergi İndirimine Konu Harcama Tutarı	14.000 YTL
Vergi İndirimine Konu Olacak Tutar	14.000 YTL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı	776 YTL
$(7.200 \times \%7 = 504 \text{ YTL})$	
$(5.400 \times \%4 = 272 \text{ YTL})$	
Ücretlinin 2006 Şubat Ayı Hesaplanan Gelir Vergisi	200 YTL
Şubat Ayında Mahsup Edilecek Vergi İndirimi Tutarı	200 YTL
Müteakip Aylarda Mahsup Edilecek Vergi İndirimi Tutarı $(776 - 200 = 576 \text{ YTL})$	576 YTL

Muhtasar beyanname vermek zorunda olan işveren, 776 YTL olarak hesap edilen vergi indirimi tutarını, 1/2/2006 tarihinden itibaren ücretli (D)'nin aylık ücretleri üzerinden kesilen vergiye mahsup edecektir. Diğer bir ifade ile işveren, Şubat ayında mahsup edilecek vergi indirimi tutarı kadar ücretli (D)'ye ödeme yapacaktır.

İşveren, ücretlinin Şubat ayı ücretinden kesilen gelir vergisinden mahsup ettiği vergiyi, ücret bordrosunda ayrıca gösterecektir. Mahsuba rağmen arta kalan kısım müteakip ayların ücretinden kesilecek gelir vergisinden mahsup edilecektir.

Örnek: İşveren (C)'nin 2007 yılının Şubat ayında ücretlilere yapılan 30.000 YTL ücret ödemesi üzerinden tevkif suretiyle kestiği vergiler toplamı 4.500 YTL'dir. Aynı işveren serbest meslek erbabına yaptığı 10.000 YTL tutarındaki ödemeden 2.200 YTL tutarında tevkifat yapmıştır. İşverenin çalışanları için düzenlemiş olduğu vergi indirimine ait bordronun Şubat ayı sütununda mahsup edilecek vergi indirimi tutarı toplamı ise 3.000 YTL olarak hesaplanmıştır.

İşveren Mart ayında vereceği muhtasar beyanname; ödemelerin gayrisafi tutarı toplamı 40.000 YTL, gelir vergisi kesintisi tutarı toplamı 6.700 YTL, mahsup edilecek vergi indirimi tutarını ise 3.000 YTL olarak gösterecektir.

Beyannamenin tahakkuka esas icmal cetvelinde; matrah 40.000 YTL, tahakkuk eden vergi 6.700 YTL, mahsup edilen vergi indirimi tutarı 3.000 YTL olarak gösterilecek, mahsup sonrası kalan tutar olan 3.700 YTL (6.700 YTL – 3.000 YTL = 3.700) ise vergi dairesine ödenecektir.

b- Üç Ayda Bir Muhtasar Beyanname Veren İşverenlerin Yapacağı İşlemler

Üç ayda bir muhtasar beyanname veren işverenler, Şubat ayından itibaren vergi indirimi uygulamasını dikkate almak suretiyle ücret ödemesinde bulunacaklardır. Vergi indirimi tutarları, Ocak-Şubat-Mart aylarına ilişkin Nisan ayında verilecek muhtasar beyanname mahsup konusu yapılarak indirilmeye başlanacaktır. Muhtasar beyanname tevkif

yoluyla kesilen vergiler toplamı üzerinden vergi indirimi tutarı mahsup edilecektir.

VI- ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR

Ücretlilerin emekli olması, vefat etmesi, işveren değiştirmesi ve benzeri özellik arz eden durumlarda, vergi indirimine yönelik yapılacak işlemlere aşağıda değinilecektir.

A- Emeklilik Nedeniyle İşten Ayrılan Ücretlilerde Uygulanacak Vergi İndirimi

Aşağıda, vergi indirimine ait bildiriminin verilmesinden önce ve sonra olmak üzere, emeklilik nedeniyle işten ayrılan ücretlilerde uygulanacak vergi indirimi sırasıyla ele alınacaktır.

1- Vergi İndirimine Ait Bildirimin Verilmesinden Önce Emekli Olunması

Emeklilik nedeniyle işinden ayrılan ücretliler, yıl içinde vergi indirimine konu mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları harcamalara ait belgelerini, ertesi takvim yılının (2007 takvim yılının) 20 Ocak tarihinin mesai saati sonuna kadar örneği ekli "Ücretlilerde Vergi İndirimine Ait Bildirim" (Ek:1) ile emekli oldukları kuruma ya da işyerine vereceklerdir.

Genel bütçeye dahil olan daireler, ayrı bir vergi indirimi bordrosuna dahil ettikleri bu ücretliler için hazırlayacakları tahakkuk müzekkeresi ve verile emrine dayanarak Şubat ayı içinde emeklilerine hesaplanan vergi indirimi tutarını nakden ödeyeceklerdir.

Muhtasar beyanname veren işverenler ise emeklilik nedeniyle işten ayrılanlar için hesapladıkları vergi indirimi tutarlarını, Ocak ayına ait olup 20 Şubat akşamına kadar verilecek muhtasar beyanname ile beyan edilen tevkif suretiyle kesilen vergilerden mahsup edeceklerdir. Bu mahsuba rağmen arta kalan vergi indirimi tutarı, vergi dairesince harcamaların vergi indirimi konusuna girip girmediği, belgelerin geçerli olup olmadığı ve vergi indirimi tutarının doğru hesaplanıp hesaplanmadığı hususlarının tespitine ilişkin gerekli incelemenin yapılmasını müteakip en geç Mart ayı sonuna kadar muhtasar beyanname veren işverene nakden iade edilecektir.

Mahsup edilen vergi indirimi tutarının işverenlerce 20 Şubat akşamına kadar hak sahiplerine nakden ödenmesi zorunludur. Nakit iadenin ise vergi dairelerinden nakden alındığı tarihten itibaren 3 gün içinde hak sahiplerine ödenmesi gerekir.

Yukarıda belirtilen esaslar, işten ayrılan ancak bir başka işveren nezdinde ücretli olarak çalışmayan ücretliler hakkında da geçerlidir.

Örnek: İşveren (D)'nin 2007 yılı Ocak ayında ödediği ücretlerden tevkif ettiği gelir vergisi tutarı 50.000 YTL'dir. Bu işverenin yanında çalışmakta iken 2006 yılı içinde emeklilik nedeniyle işten ayrılanlarla ilgili olarak hesaplanan vergi indirimi tutarı ise 20.000 YTL'dir.

Bu işveren, 2006 yılı Ocak ayı ücretlerine ilişkin olarak 20 Şubat akşamına kadar vereceği muhtasar beyanname, beyan edilen 50.000 YTL tutarındaki tevkif edilmiş gelir vergisinden, emeklilik nedeniyle işten ayrılanlarla ilgili 20.000 YTL'lik vergi indirimi tutarını mahsup edecek, mahsup sonucu kalan 30.000 YTL'yi ilgili vergi dairesine ödeyecektir. Aynı şekilde, 20 Şubat akşamına kadar 20.000 YTL'lik vergi indirimi hak sahiplerine nakden ödenecektir.

2- Vergi İndirimine Ait Bildirimin Verilmesinden Sonra Emekli Olunması

Vergi indirimine ait bildirim işverene verdikten sonra emekli olanların henüz yararlanılmamış bir vergi indirimi farkı varsa bu tutar son ücret ödemesinin yapıldığı ayın muhtasar beyannamesinde mahsup edilerek hak sahiplerine ödenecektir. Ancak, bu muhtasar beyanname de mahsup edilemeyen kısım ise vergi dairelerince harcamaların vergi indirimi konusuna girip girmediği, belgelerin geçerli belge olup olmadığı ve vergi indirimi tutarının doğru hesaplanıp hesaplanmadığı hususlarının tespitine ilişkin gerekli incelemenin yapılmasından sonra hak sahibine işveren kanalıyla nakden ödenecektir.

Genel bütçeye dahil olan daireler ise bu ücretlilere ilişkin vergi indirimine ait kalan tutarı, tahakkuk müzekkeresi ve verile emrine dayanarak emekli olanlara nakden ödeyecektir.

B- Vefat Eden Ücretlilerin Vergi İndirimine

İlişkin Uygulama

Vefat eden ücretlilerin vergi indirimine konu mal ve hizmet alımlarına ilişkin yapmış oldukları harcamalara ait belgeler ile işverence vergi dairesine hitaben yazılacak vefat edenin o işyerinde çalıştığı dönemde ait vergi matrahını belirten bir yazı, varislerden biri tarafından işverenin muhtasar beyanname yönünden bağlı olduğu vergi dairesine vefat tarihinden itibaren 20 Ocak tarihine kadar olan süre içinde herhangi bir tarihte verilecek ve bu belgeler üzerinde gerekli kontroller yapıldıktan sonra belgelerin verildiği ayı izleyen ayın sonuna kadar vergi dairesince kendilerine nakden ödenecektir. Başvuruda bulunan varis, veraset ilamını ve diğer varislerden el yazısı ile kendisini yetkili kıldıklarını belirten imzalı yazıları da ayrıca vergi dairesine ibraz edecektir.

Bildirimin verilmesinden sonra vefat eden ücretlinin henüz yararlanılmamış vergi indirimi tutarı varsa bu tutar yukarıda (VI/A-2) bölümündeki esaslar çerçevesinde hak sahiplerine ödenecektir.

C- İşveren Değiştiren Ücretlilerde Vergi

İndirimi Uygulaması

Bir işveren nezdinde ücretli olarak çalışmakta iken, iş değiştirmek suretiyle başka bir işveren nezdinde çalışmaya başlayan ücretliler, işveren değiştirdiği takvim yılına ilişkin vergi bildirimini en son çalıştığı işverene verecektir.

Ancak bu ücretliler, daha önce çalıştığı işverenden kendilerine ödenen ücretlerin vergi matrahını, bu matrahtan kesilen gelir vergisini ve bu verginin beyan edilmiş (tahakkuk fişine bağlanmış) olduğunu gösterir bir belgeyi alarak, en son çalıştığı işverene ibraz edecektir. Bu yazının bir örneği yeni işveren tarafından eski işverenin muhtasar beyanname yönünden bağlı olduğu vergi dairesine bir yazıyla gönderilecektir. Bildirimin verildiği işveren, bu belgeleri de dikkate alarak, yazımızın (V/B) bölümünde belirtilen esaslara göre işlem yapacaktır.

Ç- Bildirimin Verilmesinden Sonra ve Mahsup İşlemi Tamamlanmadan Başka Bir İşveren Nezdinde Çalışılması

Aşağıda, bildirimin verilmesinden sonra ve mahsup işlemi tamamlanmadan, başka bir işveren nezdinde çalışmaya başlayan ücretlilerde vergi indirimi uygulaması, muhtasar beyanname veren işverenlerin yanında çalışanlar ve muhtasar beyanname vermeyen işverenler yanında çalışanlar açısından olmak üzere ayrı ayrı ele alınacaktır.

1- Muhtasar Beyanname Veren İşverenlerin Yanında Çalışanlar

Bildirimin en son işverene verilmesinden sonra ücretlinin buradaki işinden ayrılması başka bir işveren nezdinde çalışmaya başlaması durumunda, ücretli, vergi indirimine ait bildirimini vermiş olduğu işvereninden; bir önceki yıl gelir vergisi matrahı, vergi indirimine konu harcama tutarı, hesaplanan vergi indirimi tutarı ile o tarihe kadar yararlanmış olduğu vergi indirimi tutarlarını aylar itibarıyla belirten bir yazıyı alarak yeni işverene ibraz edecek ve bu işveren yararlanılmamış olan kalan vergi indirimi tutarını ücretliye ödeyeceği ücretlerden kesilen gelir vergisinden genel esaslar çerçevesinde mahsup edecektir. Bu yazının bir örneği yeni işveren tarafından eski işverenin muhtasar beyanname yönünden bağlı olduğu vergi dairesine bir yazıyla gönderilecektir.

2- Muhtasar Beyanname Vermeyen İşverenlerin Yanında Çalışanlar

Bildirimin işverene verilmesinden sonra ücretlinin buradaki işinden ayrılarak genel bütçeye dahil olan dairelerde çalışmaya başlaması durumunda, ücretli, vergi indirimine ait bildirimini vermiş olduğu eski işvereninden; bir önceki yıl gelir vergisi matrahı, vergi indirimine konu harcama tutarı, hesaplanan vergi indirimi tutarı ile o tarihe kadar yararlanmış olduğu vergi indirimi tutarlarını aylar itibarıyla belirten bir yazıyı alarak yeni işverene ibraz edecek ve bu işveren yararlanılmamış olan kalan vergi indirimi tutarını genel esaslar çerçevesinde çalışanına ödeyeceği ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edecektir.

D- Birden Fazla İşverenden Ücret Alan Ücretlilerde Vergi İndirimi Uygulaması

Aynı zamanda birden fazla işverenden ücret alınması halinde, ücretli, her bir işverene vergi indirimine ait bildirimini ayrı ayrı verecektir. Bu durumda, her bir işveren kendi ödediği ücretlerin vergi matrahlarını esas alarak, daha önce açıklanan esaslara göre vergi indirimi uygulayacaktır.

E- Mükellefiyeti Sona Eren İşverenler Yanında Çalışılması Durumu

Aşağıda, vergi indirimine ait bildirimin verilmesinden önce ya da sonra işi bırakan mükelleflerin yanında çalışmış olan ücretlilerde vergi indirimi uygulaması, her iki duruma göre sırasıyla ele alınacaktır.

1- Bildirimin Verilmesinden Önce İşverenin İş Bırakması

Çalıştığı işverenin mükellefiyetinin sona ermesi ve tekrar ücretli olarak çalışmaması nedeniyle işverenleri aracılığıyla vergi indiriminden yararlanamayan ücretliler, "Ücretlilerde Vergi İndirimine Ait Bildirim"i 20 Ocak tarihine kadar eski işverenin muhtasar gelir vergisi beyannameyi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine vereceklerdir.

Vergi bildiriminin verildiği vergi dairesi; ücretlinin ilgili yılda o işyerinde çalışıp çalışmadığı, çalıştığı döneme ilişkin ücretlerinin vergi matrahı, bu ücretler üzerinden kesilen vergilerin muhtasar beyanname ile beyan edilip tahakkuk ettirildiği, vergi indirimine konu harcamaların vergi indirimi konusuna girip girmediği, belgelerin geçerli belge olup olmadığı hususlarında yapacağı inceleme sonucunda vergi indirimi tutarını hesaplayacak ve Mart ayı sonuna kadar ücretliye nakden iade edecektir.

Tasfiye haline girmiş olan kurumlarda vergi indirimi ile ilgili işlemler tasfiye memurlarınca yerine getirilecektir.

2- Bildirimin Verilmesinden Sonra İşverenin İş Bırakması

Vergi indirimine ait bildirimin işverene verilmesinden sonra işverenin işi bırakması ve ücretlinin

başka bir işveren nezdinde çalışmaması durumunda, mahsup edilmemiş vergi indirimi tutarı, işverenin muhtasar beyanname yönünden bağlı olduğu vergi dairesi tarafından, ücretlinin ilgili yılda o işyerinde çalışıp çalışmadığı, çalıştığı döneme ilişkin ücretlerinin vergi matrahı, bu ücretler üzerinden kesilen vergilerin muhtasar beyanname ile beyan edilip tahakkuk ettirildiği, vergi indirimine konu harcamaların vergi indirimi konusuna girip girmediği, belgelerin geçerli belge olup olmadığı ile vergi indirimi tutarının doğru hesaplanıp hesaplanmadığı hususlarında yapılacak inceleme sonucunda ücretliye nakden iade edilecektir.

Ücretlinin başka bir işveren nezdinde çalışmaya başlaması halinde, vergi indirimi, yazımızın V/B bölümündeki açıklamalara göre yapılacaktır. Ancak, yeni işveren ücretlinin eski işverenden getirmiş olduğu yazının bir örneğini eski işverenin muhtasar beyanname yönünden bağlı olduğu vergi dairesine bir yazı ekinde gönderecektir. Ücretlinin eski işverenden alması gereken yazıyı temin edememesi halinde, mahsup edilemeyen vergi indirimi tutarı yukarıda belirtilen hususlarda yapılacak inceleme sonucuna göre ücretliye vergi dairesince nakden iade edilecektir.

F- Yıllık Beyanname Veren Ücretlilerde Vergi İndirimi Uygulaması

Ücretlilerin yıllık beyanname vermek zorunda olduğu durumlar, Gelir Vergisi Kanunu'nun 86. ve 95. maddesinde belirtilmiştir. Ancak anılan Kanunun 86. maddesine göre yıllık beyanname vermek zorunda olan ücretlilerin yıl içerisinde ücretlerinden tevkif suretiyle gelir vergisi kesintisi yapılırken; aynı Kanunun 95. maddesine göre yıllık beyanname vermek zorunda olanlarda böyle bir kesinti olmamaktadır. Dolayısıyla, her iki maddeye göre konu aşağıda ele alınacak ve değerlendirilecektir.

1- Gelir Vergisi Kanunu'nun 86. Maddesine Göre Beyan Durumu

Vergi indirimi uygulaması işverenler aracılığıyla gerçekleştirileceğinden tevkifata tabi ücretlerini yıllık beyanname ile beyan eden ücretliler yıllık

beyannamelelerinde vergi indirimine ilişkin olarak herhangi bir bildirimde bulunmayacaklardır.

Ücretlerinden vergi tevkifatı yapılan ve işverenler aracılığı ile vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, tevkifata tabi ücret gelirlerini yıllık beyannameye dahil etmeleri halinde, beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan vergiden, yıl içinde kendisine ödenen ücret üzerinden kesilen gelir vergisinin vergi indirimi mahsup edilmeden önceki tutarı mahsup edilecektir. Böylelikle kaynakta vergileme sırasında ücretliye ödenmiş olan vergi indirimi tutarlarının, yıllık beyanname üzerinden yapılan vergileme sonucunda da ücretlide kalması sağlanmış olacaktır.

2- Gelir Vergisi Kanunu'nun 95. Maddesine Göre Beyan Durumu

Gelir Vergisi Kanununun 95. maddesi gereği ücretlerinden vergi tevkif usulü cari olmayan ve bu nedenle ücretlerini yıllık beyanname ile beyan etmek zorunda olan ücretlilerde vergi indirimi, bu kişilerin bağlı olduğu vergi dairesince gerçekleştirilecektir. Anılan mükellefler vergi indirimine ait bildirim ve harcama belgelerini yıllık gelir vergisi beyanname verme süresi içinde bağlı olduğu vergi dairesine vereceklerdir. Vergi dairesi bu bildirim üzerine; harcamaların vergi indirimi konusuna girip girmediği, belgelerin geçerli belge olup olmadığını kontrol ederek hesapladığı vergi indirimi tutarını Nisan ayı sonuna kadar ücretliye nakden ödeyecektir. Ücretliye nakden iadesi gereken söz konusu vergi indirimi tutarlarının öncelikle yıllık beyanname tahakkuk eden gelir vergisine mahsup edileceği tabiidir.

Öte yandan, tevkifata tabi olmayan ücretlerini yıllık beyanname ile beyan etmek zorunda olan ücretliler bu beyannameye tevkif suretiyle vergilendirilen ücretleri ile diğer gelir unsurlarını da dahil etmeleri halinde vergi indirimi, yıllık beyanname hesaplanan toplam gelir vergisi matrahının, tevkifata tabi olmayan ücret gelirlerine isabet eden kısmı dikkate alınarak hesaplanacaktır. Bu hesaplama [(Tevkif Usulü Cari Olmayan Ücret Matrahı x Toplam Gelir Vergisi Matrahı)/ Toplam Gelir] formülüne göre yapılacaktır.

G- Bir Harcama Belgesinde Birden Fazla Harcama Çeşidinin Yer Alması

Bir harcama belgesinde vergi indirimine konu olan ve olmayan harcama çeşidinin olması halinde, vergi indirimine konu olmayan harcamalar belge toplamından düşülerek, indirimine konu olacak harcama tutarı tespit edilecektir.

Aynı harcama belgesinde indirimine konu olan birden fazla harcama çeşidinin olması halinde, bu belge vergi indirimi bildiriminde harcama cinsinden miktarı yüksek olan gruba ait harcama belgesi olarak gösterilecektir.

Ğ- Basit Usule Tabi Mükelleflerden Alınacak Harcama Belgelerinin Durumu

Daha önce de belirtildiği üzere, bir harcamanın vergi indirimine konu olabilmesi için, diğer şartların yanı sıra, harcamanın Türkiye’de yapılması ve harcamanın gelir veya kurumlar vergisine tabi mükelleflerden alınan belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda olmak üzere, diğer şartların da taşınıyor olması kaydıyla, basit usulde gelir vergisine tabi mükelleflerden alınan harcama belgeleri de vergi indirimine konu olabilecektir.

Bununla birlikte burada, ücretlilerde tereddütlere neden olmaması açısından, 4842 sayılı Yasa ile basit usule tabi mükelleflerin KDV yükümlülüğüne ilişkin yapılan değişikliğin mahiyetinin belirtilmesi gerekli görülmüştür.

4842 sayılı Yasa ile Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 17/4-a maddesinde yapılan değişiklikle, Gelir Vergisi Kanunu’na göre basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri 01/07/2003 tarihinden geçerli olmak üzere katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Bu mükelleflerin 01/07/2003 tarihinden sonra yapacakları işlemler için de katma değer vergisi beyannamesi verilmeyecek, mükellefiyetleri de terkin edilecektir.

Konu ile ilgili olarak yayınlanan 88 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği’nde⁴ şu açıklamalara yer verilmiştir.

“Gelir Vergisi Kanunu’na göre basit usulde vergilendirilen mükelleflerin 01/07/2003 tarihinden sonra yaptıkları teslim ve hizmetlerde işlem bedeli üzerinden katma değer vergisi hesaplanmayacak, bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek belgelerde katma değer vergisi gösterilmeyecek veya “KDV Dahildir” mealinde bir şerhe yer verilmeyecektir.

Ancak, bu mükelleflerin düzenleyecekleri belgelerin özel gider indirimi (ücretlilerde vergi indirimi) ve vergi iadesinde geçerli belge olarak kullanımına devam edilecektir.”

Dolayısıyla da, basit usulde mükellefiyete tabi ticaret erbabından alınan belgeler, diğer şartların da taşınıyor olması kaydıyla vergi indiriminde geçerli belge olarak kabul edilecektir.

I- Asgari Ücretle Çalışan Sakatların Durumu

Gelir Vergisi Kanunu’nun 31. maddesine göre, çalışma gücünün asgari % 80’ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece sakat, asgari % 60’ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece sakat, asgari % 40’ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece sakat sayılır ve aşağıda sakatlık dereceleri itibarıyla belirlenen aylık tutarlar (01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere), hizmet erbabının ücretinden indirilir.

Sakatlık indirimi;

- Birinci derece sakatlar için 530.-YTL,
- İkinci derece sakatlar için 265.-YTL,
- Üçüncü derece sakatlar için 133.-YTL.dir.

2006 yılı itibarıyla de 16 yaşından büyükler için aylık brüt asgari ücret tutarının 531.-YTL. olduğunu düşünürsek ve sakatlık indirimi hariç 451,35.-YTL.lik gelir vergisi matrahları olduğunu da dikkate alırsak, birinci derece sakatlar 530.-YTL.lik sakatlık indiriminden yararlanacağı için, bu kimselerin gelir

⁴ 01 Eylül 2003 tarih ve 25216 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

vergisi matrahları doğmayacak ve dolayısıyla da vergi indiriminden yararlanmaları söz konusu olmayacaktır.

Bunun nedeni ise GVK.nun mük.121. maddesinde şu şekilde belirtilmiştir:

"Mahsup hakkı kazanılan tutarın hesaplanmasında dikkate alınan harcaması tutarı, vergi matrahının toplamını geçemez."

Vergi idaresi yayınladığı 178 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde de konuya şu şekilde açıklık getirmiştir.

"Buna göre, ücretlilerin yararlandığı istisna, muafiyet ve indirimler nedeniyle vergi matrahı doğmadığı için, ücretinden vergi kesilmeyenler özel gider indiriminden (son düzenlemeye uyarlandığında) ücretlilerde vergi indiriminden") yararlanamayacaklardır."

Bununla birlikte, birinci derece sakat asgari ücretlilerin aksine, ikinci ve üçüncü derece sakat asgari ücretliler, vergi matrahları doğduğu için az da olsa vergi indiriminden yararlanabileceklerdir.

H- Gelir Vergisi Matrahının Tespitinde Eğitim ve Sağlık Harcamalarının İndirilmesi Durumu

Gelir Vergisi Kanu'nun "Diğer İndirimler" başlıklı 89. maddesine 5281 sayılı Yasa⁵ ile eklenen konuya ilişkin hüküm aşağıdaki gibidir:

"Beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması, Türkiye'de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan eğitim ve sağlık harcamaları (Mükerrer 121. madde çerçevesinde eğitim ve sağlık harcamaları nedeniyle vergi indiriminden yararlanan ücretliler, aynı harcamalarını bu hükümden yararlanarak matrahlarından indiremezler.)"

Anılan maddenin (GVK. mad. 89) birinci fıkrası gereğince de, aynı harcamalara ilişkin mükerrer

121. madde hükmünden yararlanılmamak kaydıyla, bu harcamalar gelir vergisi matrahının tespitinde, gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirilebilecektir.

Bu durumda, ücretlilerin yanı sıra diğer gelir unsurlarına sahip kişileri de (örneğin ticari kazanç sahipleri) kapsayan yukarıdaki madde hükmüne göre, bu madde hükmünden yararlanan ücretlilerin vergi indirimi uygulamasından (mükerrer 121. madde hükmü) yararlanması mümkün olmayacaktır.

I- Vergi İndirimi Nedeniyle Yapılacak Ödemelerde Damga Vergisi Kesintisi Yapılmayacaktır

5281 sayılı Yasa ile Damga Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklik öncesinde, ücretlilerin hak kazandığı vergi iadesi tutarlarının, işverenler tarafından kendilerine iade edilmesi sırasında, Damga Vergisi Kanunu'na ekli (1) Sayılı Tablonun "IV- Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün, 1/h kısmında yer alan hüküm gereğince %0 7,5 (binde yedi buçuk) nispetinde damga vergisi kesintisi yapılmaktaydı.

5281 sayılı Yasa ile yapılan değişiklik sonrasında ise bu kesintiye dayanak teşkil eden söz konusu yasal düzenleme yürürlükten kaldırılmış ve bunun yerine aşağıdaki düzenleme kabul edilerek, bu kapsamdaki kâğıtlardan %0 7,5 (binde yedi buçuk) oranında damga vergisi kesintisi yapılacağı belirtilmiştir.

"IV- Makbuzlar ve diğer kâğıtlar:

1. Makbuzlar:

a) Resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havaalelerine tediyasını temin eden kâğıtlar"

Yukarıda da görüldüğü üzere, resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına yapılacak ödemeleri teminata bağlayan kâğıtlar, sadece mal ve hizmet alımına

⁵ 31.12.2004 tarih ve 25687 3. mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

yönelik ödemelerle sınırlı tutulmuştur. Bu nedenle de, belirtilen ödemeler dışında kalan ücretlilerde vergi indirimi tutarının hak sahiplerine ödenmesini teminen düzenlenen kâğıtların damga vergisine tabi tutulması söz konusu olmayacaktır.

Ayrıca bu husus, vergi idaresince yayınlanan 43 Seri No.lu Damga Vergisi Genel Tebliği'nde "Örneğin, ücretlilerde vergi indiriminden doğan vergi iadesi, fazla veya yersiz tahsil edilen paraların iadesi, mahsup işlemleri sırasında düzenlenen kâğıtlardan damga vergisi alınmayacaktır." şeklinde açıklama yapılmak suretiyle de belirtilmiştir. Dolayısıyla da, ücretlilere ödenecek vergi indirimi tutarları üzerinden damga vergisi kesintisi yapılmayacaktır.

K- Vergi Farkının En Son Mahsup Edileceği Süre

Ücretlilerin yararlanacakları vergi indirimlerinin (vergi iadelerinin), bildirimde bulundukları takvim yılının son ayına kadar, işverenler tarafından tevkif suretiyle kesilecek gelir vergisine mahsup edilmesi gerekmektedir. Ancak, mahsup işleminin çeşitli nedenlerle takvim yılının son ayına kadar yapılamaması halinde, kalan tutar, Aralık ayına ait muhtasar beyanname üzerinden mahsup edilecektir.

Aralık ayına ait tevkif suretiyle kesilen vergilerin, indirimden doğan ve mahsubu yapılamayan vergi farkını karşılayamaması halinde, kalan tutarın tamamı Aralık ayına ait muhtasar beyannameye gösterilerek, mahsuplar sonunda ortaya çıkan tutar, vergi dairelerince işverenlere nakden iade edilecektir.

Vergi dairelerince yapılan iadelerin ise işverenlerce 20 Ocak akşamına kadar hak sahiplerine nakden ödenmesi zorunludur. Ancak, iadenin vergi dairesinden bu tarihten sonra alınması halinde, vergi farkı, hak sahiplerine alındığı tarihten itibaren 3 gün içinde ödenecektir.

VII- MUHASEBE UYGULAMASI

Daha önce de belirtildiği üzere, belirli bir işverene bağlı olarak çalışan ücretliler, bir takvim yılı boyunca yaptıkları vergi indirimine konu harcamalarını, ertesi takvim yılının 20 Ocak tarihinin mesai saati sonuna kadar "Ücretlilerde Vergi İndirimine Ait Bildirim" ile işverenlerine beyan edeceklerdir.

İşverenler de, kendilerine ibraz edilen vergi indirimine ait bildirimlerde yer alan harcama tutarını dikkate alarak, Ocak ayı sonuna kadar "Vergi İndirimine Ait Bordro"yu düzenleyeceklerdir.

İşverenlerin bu işlemlere yönelik olmak üzere Ocak ayı sonundan itibaren yapacakları muhasebe kayıtları ise aşağıdaki örnek üzerinde gösterilmiştir.

Örnek: (A) Limited Şirketinin çalışanları tarafından kendisine ibraz edilen harcama belgelerine istinaden, Ocak 2007 sonu itibariyle düzenleyeceği "Vergi İndirimine Ait Bordro" da hesapladığı toplam vergi indirimi tutarının 20.000-YTL olduğunu, söz konusu ücretlilerin Şubat 2007'da ücretlerinden kesilecek gelir vergisi toplamının da 5.000-YTL olduğunu varsayarsak, ücretlilerde vergi indirimi dolayısıyla yapılacak muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi olacaktır.

31.01.2007

136- DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR 20.000

136.00- Vergi Dairesinden Alacaklar

335- PERSONELE BORÇLAR 20.000

335.00- Personele Ödenecek Vergi İadeleri

20.000.-YTL.lik vergi indirimi tutarı, işverenin muhtasar beyanname ile beyan edeceği vergilerden mahsup edileceğinden, bu tutar bir anlamda, işverenin vergi dairesinden olan alacağı niteliğindedir. Tek Düzen Hesap Planı uygulamasında ise ticari nitelik taşımayan bu tutarın, vergi dairesinden alacaklar olarak, yukarıda da gösterildiği üzere 136- Diğer Çeşitli Alacaklar hesabında izlenmesi; söz konusu indirim tutarının işverenler aracılığı ile ücretlilere ödenecek olması nedeniyle de aynı tutarın bu kez, personele ödenecek vergi iadeleri olarak, 335- Personele Borçlar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

01.02.2007

335- PERSONELE BORÇLAR 5.000

335.00- Personele Ödenecek Vergi İadeleri

100- KASA 5.000

Şubat ayının ilk iş gününde personele yapılacak ücret ödemelerinden kesilecek gelir vergisi tutarında, ücretlilerin vergi indirimi tutarları kendilerine ödenecek olduğundan, yapılan bu ödeme 100- Kassa hesabını alacaklandırıp, 335- Personale Borçlar hesabını ise borçlandıracaktır.

28.02.2007

360- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 5.000

360.00- Sorumlu Sıfatıyla Ödenecek Gelir Vergisi

136- DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR 5.000

136.00- Vergi Dairesinden Alacaklar

Ücretler üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilen vergi indirimi tutarları, işverenin Şubat ayına ilişkin vereceği muhtasar beyannamede mahsuplar arasında gösterileceğinden, ödenecek vergi ve fonlar mahsup edilen vergi indirimi tutarı kadar azalacak olup, bu azalış 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabı borçlandırılmak suretiyle kayıtlarda gösterilecektir. Buna karşılık, işverenin bu kapsamda vergi dairesinden olan alacağı da mahsup edilen indirim tutarında azalmış olacağından, bu duruma ilişkin kayıt ise 136- Diğer Çeşitli Alacaklar hesabı alacaklandırılmak suretiyle gösterilecektir.

VIII- HAKSIZ YERE VERGİ İNDİRİMİNDEN YARARLANILMASI NEDENİYLE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR

Aşağıda, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlandığı tespit edilen ücretlilere uygulanacak yaptırımlar ele alınacaktır. Ancak, bu konuların detayına girmeden önce, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge tanımlarının ne olduğu hususunu açıklığa kavuşturmak gerekmektedir. Söz konusu tanımlar Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesinde belirtilmiştir. Buna göre, sahte belge; gerçek bir muamele veya durum olmadığı halde bunlar varmış gibi düzenlenen belgedir. Muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge ise; gerçek bir muamele veya duruma dayanmakla birlikte bu muamele veya durumu ma-

hiyet ve miktar itibariyle gerçeğe aykırı şekilde yansıtan belgedir.

A. Vergi Ziyayı Cezası

Vergi Usul Kanunu'nun 341. maddesinde "Vergi Ziyayı"nın tanımı yapılmış olup, söz konusu madde hükmü aşağıdaki gibidir.

"Vergi ziyayı, mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesini veya eksik tahakkuk ettirilmesini ifade eder.

Şahsi, medeni haller veya aile durumu hakkında gerçeğe aykırı beyanlar ile veya sair suretlerle verginin noksan tahakkuk ettirilmesine veya haksız yere geri verilmesine sebebiyet vermek de vergi ziyayı hükmündedir.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı hallerde verginin sonradan tahakkuk ettirilmesi veya tamamlanması veyahut haksız iadenin geri alınması ceza uygulamasına mani teşkil etmez."

Vergi ziyasına sebebiyet verilmesi ise vergi ziyası suçu oluşturmakta olup bu suçun cezası anılan Kanunu'nun 344. maddesinde hükme bağlanmıştır. Bu maddenin konuya ilişkin hükümleri ise aşağıdaki gibidir.

"Vergi ziyası suçu, mükellef veya sorumlu tarafından 341'inci maddede yazılı hallerle vergi ziyasına sebebiyet verilmesidir.

Vergi ziyası suçu işleyenlere, ziya uğrattıkları verginin bir katı tutarında vergi ziyası cezası kesilir.

Vergi ziyasına 359'uncu maddede yazılı fiillerle sebebiyet verilmesi halinde bu ceza üç kat, bu fiillere iştirak edenlere ise bir kat olarak uygulanır."

Konu ile ilgili olarak, vergi idaresince çıkartılan ve 24.12.2004 tarih ve 25680 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 255 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde⁶, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle vergi indirimi tutarının fazla hesaplanmasına neden olunması halinde, haksız yere indirim konusu yapılan verginin,

ilgililerinden 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ceza, faiz ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle geri alınacağı belirtilmiştir. Tebliğde geçen "ilgililer" tabirinden ise işverenlerin kastedildiği aynı Tebliğ'de dolaylı da olsa şu şekilde belirtilmiştir:

"Ancak, ücretlilerin sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullandıklarının sabit olması halinde, işverenlerin bu belgelere dayanarak eksik ödedikleri gelir vergisi için adlarına ikmalen veya re'sen tarh edilen vergi aslı, ceza ve gecikme faizi, genel hükümler çerçevesinde ücretlilere yansıtılabilecektir."

Yukarıdaki tebliğ metninden de anlaşıldığı üzere, ücretliler tarafından sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılmasından doğan vergi ziyayı nedeniyle, ikmalen veya re'sen tarh edilecek vergi aslı, ceza ve gecikme faizinden doğrudan işveren sorumlu olacaktır. Ancak, aynı Tebliğ uyarınca işverenlerin, sorumluluk kapsamında adlarına ikmalen veya re'sen tarh edilen vergi aslı, ceza ve gecikme faizini, genel hükümler çerçevesinde ücretlilere yansıtılabilmeleri mümkün kılınmıştır.

255 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca, Genel Bütçeye dahil dairelerde çalışan ücretlilerin haksız yere vergi indiriminden yararlanmaları durumunda ise, iade edilen vergi indirimi tutarı, ilgili saymanlıklarca saymanlığın bağlı bulunduğu vergi dairelerine intikal ettirilecek ve vergi daireleri de bu tutarı ücretlilerden ihbarname kuralına göre cezalı olarak tahsil edecek olup, bu vergi cezasından bu dairelerin tahakkuk memurları da müteselsilen sorumlu olacaklardır. Dikkat edilirse, muhtasar beyanname veren işverenler yanında çalışan ücretlilerin haksız yere vergi indiriminden yararlanması durumunda cezanın muhatabı işverenler olurken (İşverenler adlarına tarh edilecek cezayı, genel hükümler çerçevesinde ücretlilere yansıtılabilecektir.);

muhtasar beyanname vermeyen Genel Bütçeye dahil dairelerde çalışan ücretlilerin haksız yere vergi indiriminden yararlanması durumunda cezanın muhatabı doğrudan ücretliler olmaktadır (Bununla birlikte, vergi cezasından bu dairelerin tahakkuk memurları da müteselsilen sorumlu olacaktır.).⁷

Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgelerin bilerek kullanılması durumunda ise VUK'nun 359'uncu maddesinde belirtilen kaçakçılık suçu işlenmiş olduğundan, aynı Kanun'un 344. maddesinin 3. fıkrası gereğince vergi ziyayı cezası üç kat olarak hesaplanacak ve yukarıda belirtilen esaslar dahilinde ücretlilere yansıtılacaktır.

Ayrıca, ücretlilerin vergi indirimine (iadesine) yönelik yapılan tarhiyatlarda ücretlilerin uzlaşma müessesesinden (gerek tarhiyat öncesi ve gerekse de tarhiyat sonrası uzlaşma müessesesi) yararlanamayacağına dair yasal ya da idari herhangi bir düzenleme olmadığı göz önüne alınırsa, ücretlilerin de bu tür durumlarda genel esaslara göre uzlaşma müessesesinden (hem tarhiyat öncesi ve hem de tarhiyat sonrası uzlaşma müessesesi) yararlanabilmesi de mümkündür.

B. Hapis Cezası

Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinde "Kaçakçılık Suçları ve Cezaları" düzenlenmiş olup, buna göre sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeleri kullanmak kaçakçılık suçunu oluşturan unsurlardan biri olmaktadır. Ancak, burada suçun oluşabilmesi için kasıt unsurunun bulunması, bir başka ifade ile de söz konusu belgelerin bilerek ve isteyerek kullanılması gerektiği de muhakkaktır. Nitekim bu husus, konu ile ilgili olarak yayınlanan 306 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde⁸ de belirtilmiştir.

Bu durumda, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeleri bilerek kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlananlar, vergi ziyasına

⁶ 24.12.2004 tarih ve 25680 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

⁷ Hakan EKİNCİ "Haksız Yere Vergi İndiriminden Yararlanan Ücretlilere Uygulanacak Yaptırımlar" – Mali Pusula Dergisi – Mayıs 2006, Sayı: 17, Sayfa:79.

sebebiyet vermenin yanısıra kaçakçılık suçunu da işlemiş olacaktırlar. Kaçakçılık suçunun cezası ise VUK'nun 359'uncu maddesi uyarınca hapis cezasıdır. Aynı Kanun'un 333. maddesi gereğince de bu suç ve cezadan doğrudan ücretliler sorumlu olacaktır.

Ancak, bilerek sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlanan ücretliler hakkında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerinin tatbik edilmesini ve dolayısıyla da söz konusu ücretliler hakkında hapis cezası istemiyle suç duyurusunda bulunulmasını isteyen vergi idaresinin aksine, Yargıtay'ın verdiği bir kararda bu tür fiillerin Vergi Usul Kanunu kapsamında değil de 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

T.C. Yargıtay 11. Ceza Dairesinin 11.07.2001 tarihli söz konusu kararı ise aşağıdaki gibidir:

“Sahte faturaları, özel gider indiriminde kullanarak haksız vergi iadesi aldığı iddia olunan sanığın eylemi, 2978 Sayılı Yasanın 6. maddesine uygun olup, 213 Sayılı Yasaya dayanılarak açılan davada görevsizlik kararı verilmelidir.”⁸

Söz konusu kararda geçen “sahte faturalar” tabirini ise geniş yorumlayarak, ücretliler tarafından kullanılan muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgeleri de bu kararın kapsamında değerlendirmek gerekmektedir. Çünkü, vergi indirimine yönelik olmak üzere ücretliler tarafından sahte belge kullanımını hürriyeti bağlayıcı ceza (VUK. md.359/b-1) ile yaptırıma bağlamayan Yargıtay'ın, muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanımını söz konusu ceza ile yaptırıma bağlayacağı beklenemez.¹⁰

Bununla birlikte, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere

vergi indiriminden yararlanan ücretlilerin hürriyeti bağlayıcı ceza (VUK. md.359) ile yargılanacağı, vergi idaresinin görüşünden ziyade kanuni de bir zorunluluktur. Çünkü, ücretlilerde vergi indirimine ilişkin düzenleme 2978 sayılı Vergi İadesi Hakkında Kanun bünyesinden çıkartılmış ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu kapsamına alınmış olduğundan, ücretliler tarafından sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanımının cezası genel hükümlere göre, bir başka ifade ile de Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit edilecektir.¹¹

Dolayısıyla, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlanan ücretliler hakkında 2978 sayılı Yasa hükümlerinin uygulanması artık mümkün değildir. Her ne kadar bu durum, aynı belgeler (sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge) emekliler ve ücretliler tarafından kullanılmasının cezai sonuçları bakımından çelişki arz etse de (emekliler hürriyeti bağlayıcı ceza ile yargılanmazken, ücretlilerin bu ceza ile yargılanması) bu çelişkinin içtihat haline bile gelmemiş yargı kararlarıyla ortadan kaldırılması mümkün değildir. Ayrıca, Yargıtay'ın ilgili dairesinin söz konusu kararı içtihat haline bile gelmiş olsa, Yargıtay Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca idarenin, Yargıtay içtihatlarına göre hareket etmesi zorunlu değildir. Bir başka ifade ile idare, Danıştay içtihadı birleştirme kararlarının aksine Yargıtay içtihadı birleştirme kararlarına göre karar vermek zorunda değildir. Ancak, bu tür uyuşmazlıklarda konunun nihai çözüm yeri Yargıtay olduğu için ve belirtilen karar da emsal teşkil edebileceğinden, davaların vergi idaresi aleyhine sonuçlanması yüksek bir olasılıktır.¹²

Bununla birlikte, gerek yukarıda belirtilen kanuni zorunluluk ve gerekse de vergi idaresinin, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanan

⁸ 18.06.2002 tarih ve 24789 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

⁹ Yargıtay 11. Ceza Dairesi, Karar Tarihi: 11.07.2001, Esas No: 2001/5176, Karar No: 2001/7823.

¹⁰ Hakan EKİNCİ “Haksız Yere Vergi İndiriminden Yararlanan Ücretlilere Uygulanacak Yaptırımlar” – Mali Pusula Dergisi – Mayıs 2006, Sayı: 17, Sayfa:79.

¹¹ Hakan EKİNCİ – Yukarıda Adı Geçen Makale – Mali Pusula Dergisi – Mayıs 2006-Sayı: 17, Sayfa:79

¹² Bahtiyar AKDENİZ – Hakan EKİNCİ “Ücretlilerde Vergi İndirimine İlişkin Ceza Uygulamasının Yargı Kararları Kapsamında Değerlendirilmesi” Mali Pusula Dergisi, Sayfa: 26, Yıl: 1, Sayı: 7, Temmuz 2005.

ücretliler hakkında 213 sayılı VUK, hükümlerine göre ceza tatbik edilmesini istemesi nedeniyle, Yargıtay'ın verdiği kararın aksine, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanan ücretliler hakkında, VUK'nun 359. maddesinin de işletilmesi ve aynı kanunun 367. maddesi uyarınca da yetkili Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulması gerekecektir. VUK'nun 367. maddesi uyarınca da 359 ve 360. maddelerde yazılı kaçakçılık ve iştirak suçlarını tespit eden maliye müfettişleri, hesap uzmanları ile bunların muavinleri ve gelirler kontrolörleri ile stajyer gelirler kontrolörleri tarafından doğrudan doğruya ve vergi incelemesine yetkili olan diğer memurlar tarafından ilgili vergi dairesinin bağlı bulunduğu defterdarlığın veya gelirler bölge müdürlüğünün mütaasıyla keyfiyetin yetkili Cumhuriyet Savcılığına bildirilmesi mecburidir.

Konuyla ilgili olarak, idare ile yargı arasındaki görüş ayrılığını gidermek üzere, vergi indirimine yönelik sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanan ücretlilere uygulanacak cezai müeyyidelerin, yapılacak yasal bir düzenleme ile mevcut çelişkileri (aynı şartlar altında emeklilerde ve ücretlilerde farklı ceza uygulaması) de ortadan kaldıracak biçimde kesin ve net bir şekilde ortaya konmasında yarar görmekteyiz.

Ayrıca, bilerek sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlanılmışsa, VUK'nun 344. maddesi gereğince üç kat vergi ziyaı cezası kesileceğinden, anılan Kanun'un Ek 1 ve 11. maddeleri uyarınca uzlaşma müesseselerinin her ikisinden de yararlanılamayacaktır.

C. İşten Çıkarılma

İş Kanunu'na tabi olarak çalışan ücretlilerin (işçilerin), sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminin yararlanmaları hâlinde, karşılaşılabilecekleri bir başka yaptırım da işten çıkarılma durumudur.

Konu ile ilgili olarak, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız

yere vergi iadesinden yararlanan işçisinin hizmet akdini, ihbar ve kıdem tazminatını da ödemeksizin fesh eden işverenin bu tutumu dava konusu olmuş ve söz konusu uyuşmazlık Yargıtay'a intikal etmiştir. Yargıtay ise bu uyuşmazlık hakkında şu kararı¹³ vermiştir:

"Dosyadaki bilgi ve belgelere göre; davacı, gerçeğe uygun olmayan belge ve faturalarla hak ettiğinden fazla vergi iadesi nedeniyle kazanç sağlamıştır. Gerçekten ihtiyacı dışında olan kimi tüketim maddeleri ile ilgili belgeleri işverene vermiştir ki, bunun sonucu olarak da Maliye'den işveren aracılığıyla haksız kazanç sağlama yoluna gitmiştir. Böyle bir davranış, 1475 sayılı İş Kanunu'nun 17/II-d bendi kapsamındaki doğruluk ve bağlılığa uymayan hali oluşturduğundan tereddüt edilmemelidir. Zira bu belgeler öncelikle işveren tarafından denetime tabi tutulmakta sonra da yetkili mercilere ibraz edilmektedir. Böyle olunca bu davranışı öğrenen işverenin hizmet sözleşmesini fesh etmeye haklı olduğu kabul edilerek ihbar ve kıdem tazminatı istekleri reddedilmelidir."

Görüldüğü üzere Yargıtay, gerçeğe uygun olmayan belge ve faturalarla (sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgelerle) hak ettiğinden fazla tutarda vergi iadesinden yararlanan işçinin iş akdinin, işveren tarafından fesh edilmesini haklı bulmuş ve işten çıkartılan işçiye tazminat da ödenmemesine karar vermiştir.

Yargıtay'ın söz konusu kararının verildiği tarihte yürürlükte olan 1475 sayılı İş Kanunu yürürlükten kaldırılmış olmakla birlikte, bu Kanun'un yerine geçen 4857 sayılı İş Kanunu'nda¹⁴ da önceki Kanun'un 17/II-d bendi aynen korunmuş olup, buna ilişkin düzenleme yeni Kanun'un 25. maddesinin II-e bendinde yer almıştır. 4857 sayılı İş Kanunu'nun "İşverenin Hakkı Nedenlerle Derhal Fesih Hakkı" başlıklı 25. maddesinin II-e bendi ise aşağıdaki gibidir:

"İşçinin, işverenin güvenini kötüye kullanmak, hırsızlık yapmak, işverenin meslek sırlarını ortaya

¹² Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, Esas No: 1998/27, Karar No: 1998/5649, Karar Tarihi: 24.03.1998.

¹³ 10.06.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

atmak gibi doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışlarda bulunması"

Yargıtay'ın yukarıda belirtilen kararı uyarınca da sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle, haksız yere vergi indiriminden yararlanan işçinin tutumu "doğruluk ve bağlılığa uymayan hâli" oluşturacağından ve de Yargıtay'ın söz konusu kararı benzer davalarda emsal teşkil edebileceğinden, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belgeler kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlanan işçiler, 4857 sayılı Kanun'un 25/II-e maddesi gereğince işlerinden çıkartılabileceklerdir.

Ç. Memurluktan Çıkarılma

Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanımı 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359. maddesi gereğince "Kaçakçılık Suçunu" oluşturmakta olup, aynı maddede, sahte belge kullanan kişiler hakkında on sekiz aydan üç yıla kadar ağır hapis cezası; muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullananlar hakkında ise altı aydan üç yıla kadar hapis cezası hükmolunacağı belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48/A-5 maddesi uyarınca da diğer şartların yanı sıra, devlet memurluğuna alınacakların, taksirli suçlar ve aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş olan hükümler hariç olmak üzere ağır hapis veya **6 aydan fazla hapis** veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancıcı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya **istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık**, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamaları gerekmektedir.

Devlet Memurları Kanunu'nun 98. maddesinin "b" bendi uyarınca da memurun, memurluğa alınma şartlarından herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması veya memurluğu sırasında bu şartlardan herhangi birini kaybetmesi, memurluğunu sona erdirecektir.

Bu durumda, bilerek (kasden) sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanmak suretiyle haksız yere vergi indiriminden yararlanan memurun söz konusu fiilinin, VUK'nun 359. maddesi uyarınca hem kaçakçılık suçunu oluşturması ve hem de bu suçun cezasının 6 aydan başlaması nedeniyle, bu suçu işleyen kişinin DMK'nun 48 ve 98. maddeleri gereğince memurluğu sona erdirilecektir.

IX- SONUÇ

Ücretlilerde vergi indirimine ilişkin yapılan son düzenlemeler (4842 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler) neticesinde yeni hesap şeklinin, daha sade ve net olmasının yanı sıra düşük vergi matrahlarında daha çok vergi indirimi sağlaması olumluluk arz ederken; harcama gruplarında bir genişlemeye gitmemesi ve vergi matrahları, dolayısıyla da ücret tutarları arttıkça daha az vergi indirimi sağlamak suretiyle yüksek harcama yapan ücretli kesimleri küstürebilecek olması (Bu nedenle de söz konusu kimse-lerin harcamalarında belge almamalarına sebep olabileme potansiyeli bulunmaktadır.) olumsuzluk teşkil etmektedir.

Ücretlilerde vergi indiriminden yararlanabilecek harcama gruplarının, şu anda olduğu gibi sınırlı tutulması, kayıt dışı ekonomi ile mücadelede istenilen sonuca ulaşılmasını da zorlaştıracaktır. Çünkü, özellikle vergi indiriminden yararlandırılmayan harcamalara yönelik bazı durumlarda, pazarlık usulü ile (daha az para ödemek için) belge alınmadığı, herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla yapılması gereken, ibraz edilebilecek harcama belgeleri tutarını yıllık ücret matrahı yerine, yıllık net ücretle sınırlandırmak ve buna karşılık da vergi iadesine konu harcama gruplarını genişletmektir. Aksi takdirde (şu anda olduğu gibi), ele geçen net ücretten fazla bir şekilde belge ibrazını istemek ve buna karşılık harcama gruplarını sınırlı tutmak, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge kullanımının da devam etmesini sağlayacaktır.

Sonuç olarak, kayıt dışı ekonominin önlenmesinde bir otokontrol mekanizması işlevi gören ücretlilerin vergi iadesi sisteminde, son yasal düzenlemelerle

olumlu değişiklikler yapılmış olmakla birlikte, bazı olumsuzlukların ve çelişkilerin olduğu da görülmektedir. Dolayısıyla da, yukarıda bahsettiğimiz söz konusu olumsuzluk ve çelişkilerin giderilmesinin, kayıt dışı ekonomi ile mücadele açısından yararlı olacağı kanaatindeyiz.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

1- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu

2- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu

3- 249 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

4- 255 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği

5- Mali Pusula Dergisi, Yıl: 1, Sayı: 7, Temmuz 2005

6- Mali Pusula Dergisi, Yıl:2, Sayı: 17, Mayıs 2006

7- Diyalog Dergisi Eki, Yıl: 21 Sayı: 213, Ocak 2006

8- www.gib.gov.tr

EK:1/a

ÜCRETLİLERDE VERGİ İNDİRİMİNE AİT BİLDİRİM (Ücretleri Gerçek Usulde Tespit Edilen Vergisi Tevkif Yoluyla Kesilen Ücretlilere Ait)		
Ait Olduğu Dönem .../.../200..- .../.../200..	İŞVERENİN	
	Adı Soyadı veya Unvanı	
	Adresi	

VERGİ İNDİRİMİNDEN FAYDALANANIN			
Soyadı		Kurum Sicil No	
Adı		Vergi Kimlik No	
İkametgah Adresi ve Telefon Numarası			

ADINA BELGE ALINMIŞ İŞE Vergi İndiriminden Faydalananın Eşi ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Çocukları		
Adı ve Soyadı	Doğum Tarihi	Yakınlık Derecesi

VERGİ İNDİRİMİNE ESAS HARCAMA TUTARLARI TABLOSU				
Harcamaların Cinsi		Belge Adedi	Tutarı	/..../200... Vergi indiriminden faydalananın imzası
1	Eğitim			
2	Sağlık			
3	Gıda			
4	Giyim			
5	Kira			
TOPLAM				

İş bu bildirim ile beyan ettiğim eğitim,sağlık,gıda,giyim ve kira için ekli adet belge karşılığı yapmış olduğum harcama tutarı.....YTL.dir.*

Bu belgelerin ve belgelerde yer alan harcamaların doğruluğunu beyan ile belgeler ve harcamaların gerçeği yansıtmaması nedeniyle doğacak vergi ve cezalardan sorumlu olduğumu taahhüt ve kabul ederim.

EK: 1/b

Sıra No	VERGİ İNDİRİMİNE ESAS BELGENİN			
	Tarihi	No'su	Kimden Alındığı	Tutarı YTL.
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
			TOPLAM	

Sıra No	VERGİ İNDİRİMİNE ESAS BELGENİN			
	Tarihi	No'su	Kimden Alındığı	Tutarı YTL.
			NAKLEDİLEN TOPLAM	
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				
49				
50				
			TOPLAM	
			GENEL TOPLAM	

NOT:

Zarfın bu yüzü doldurulmadan önce harcamaya esas belgeler, harcama türleri itibariyle (eğitim, sağlık, gıda, giyim ve kira olarak) gruplandırılacaktır.

Aynı harcama belgesinde birden fazla harcama çeşidi var ise bu belge miktar itibariyle en fazla tutarı ihtiva eden gruba dahil edilecektir.

Bir bildirimin kolonları yeterli gelmediği takdirde, bu yaprak birden fazla çoğaltılarak kullanılabilir.

Birden fazla yaprak kullanıldığında, bu yapraklar zarfın içine konulacak ve genel toplam zarfın bu yüzünde gösterilecektir.

**PRATİK
BİLGİLER**

Ay	İlk Tarih	Son Tarih	Konu
Ocak	01/01/2007	08/01/2007	Aralık 2006 Dönemi Çeklere Ait Değerli Kağıtlar Vergisi Bildirimi ve Ödenmesi
	01/01/2007	10/01/2007	16-31 Aralık 2006 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	12/01/2007	16-31 Aralık 2006 Dönemine Ait Noterlerce Yap. Makbuz Karşılığı Öde. Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
	01/01/2007	15/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödenmesi
	01/01/2007	15/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait Gider Vergilerinin (BSMV) Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	15/01/2007	Aralık 2006 Dönemi Özel İletişim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
	01/01/2007	15/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisi (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	15/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	15/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	22/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Kurumlar Vergisi Stopajı'nın Beyanı
	01/01/2007	22/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	22/01/2007	İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	22/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Damga Vergisinin Beyanı
	01/01/2007	22/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
	01/01/2007	22/01/2007	Yarışma ve Çekilişler ile Futbol Müsabakalarına ait Müşterek Bahislerle İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	22/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
	01/01/2007	22/01/2007	Ekim - Kasım - Aralık 2006 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
	01/01/2007	22/01/2007	Ekim - Kasım - Aralık 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Beyanı
	01/01/2007	22/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Beyanı
	16/01/2007	24/01/2007	1-15 Ocak Dönemine Ait Noterlerce Yap. Makbuz Karşılığı Öde. Ait Bildirimlerin Verilmesi ve Ödenmesi
	16/01/2007	25/01/2007	1-15 Ocak Dönemine ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Ekim - Kasım - Aralık 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Damga Vergisinin Ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait Gelir Vergisi Stopajı'nın Ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Aralık 2006 Dönemine ait Kurumlar Vergisi Stopajı'nın ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Katma Değer Vergisinin Ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Ekim - Kasım - Aralık 2006 Dönemine ait Katma Değer Vergisinin Ödenmesi
	01/01/2007	26/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödenmesi
	01/01/2007	31/01/2007	Yıllık Harçların Ödenmesi
	01/01/2007	31/01/2007	Motorlu Taşıtlar Vergisi 1.Taksit Ödemesi
	01/01/2007	31/01/2007	Aralık 2006 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/01/2007	12/02/2007	Ekim-Kasım-Aralık 2006 Dönemine ait Kurum Geçici Verginin Beyanı
	01/01/2007	12/02/2007	Ekim-Kasım-Aralık 2006 Dönemine ait Gelir Geçici Verginin Beyanı
	01/01/2007	19/02/2007	Ekim-Kasım-Aralık 2006 Dönemine ait Kurum Geçici Verginin ödenmesi.
	01/01/2007	19/02/2007	Ekim-Kasım-Aralık 2006 Dönemine ait Gelir Geçici Verginin ödenmesi

YILLAR İTİBARIYLA KURUMLAR VERGİSİ ORANLARI

2007 Yılı	%20	K.V.K. Mad.32
2006 Yılı	%20	K.V.K. Mad.32
2005 Yılı	%30	K.V.K. Mad.25
2004 Yılı	%33	K.V.K. Geç. Mad.32

GELİR VERGİSİ TARİFESİ (G.V.K. MADDE : 103)
2007 TAKVİM YILI GELİR VERGİSİ TARİFESİ (Ücret Gelirleri Dahil)

7.500 YTL'ye kadar	% 15
19.000 YTL'nin 7.500 YTL'si için 1.125 YTL, fazlası için	% 20
43.000 YTL'nin 19.000 YTL'si için 3.425 YTL, fazlası için	% 27
43.000 YTL'den fazlasının 43.000 YTL'si için 9.905 YTL, fazlası	% 35

GELİR VERGİSİ TARİFESİ (G.V.K. MADDE : 103)
2006 TAKVİM YILI GELİR VERGİSİ TARİFESİ (Ücret Gelirleri Dahil)

7.000 YTL'ye kadar	% 15
18.000 YTL'nin 7.000 YTL'si için 1.050 YTL, fazlası için	% 20
40.000 YTL'nin 18.000 YTL'si için 3.250 YTL, fazlası için	% 27
40.000 YTL'den fazlasının 40.000 YTL'si için 9.190 YTL, fazlası için	% 35

2005 TAKVİM YILI GELİR VERGİSİ TARİFESİ (Ücret Harici Gelirlere Uygulanan)

6.600 YTL'ye kadar	% 20
15.000 YTL'nin 6.600 Lirası için 1.320 Lira, fazlası için	% 25
30.000 YTL'nin 15.000 Lirası için 3.420 Lira, fazlası için	% 30
78.000 YTL'nin 30.000 Lirası için 7.920 Lira, fazlası için	% 35
78.000 YTL'den fazlasının 78.000 Lirası için 24.720 Lira, fazlası için	% 40

Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesinde, Yukarıdaki Tarifede Yer Alan Vergi Oranları 5 Puan İndirilmek Suretiyle Uygulanır (GVK Madde 103)

2005 TAKVİM YILI GELİR VERGİSİ TARİFESİ (Ücret Gelirlerine Uygulanan)

6.600 YTL'ye kadar	% 15
15.000 YTL'nin 6.600 Lirası için 990 Lira, fazlası için	% 20
30.000 YTL'nin 15.000 Lirası için 2.670 Lira, fazlası için	% 25
78.000 YTL'nin 30.000 Lirası için 6.420 Lira, fazlası için	% 30
78.000 YTL'den fazlasının 78.000 Lirası için 20.820 Lira, fazlası için	% 35

2004 TAKVİM YILI GELİR VERGİSİ TARİFESİ (Ücret Harici Gelirlere Uygulanan)

6.000.000.000 Liraya kadar	% 20
14.000.000.000 Liranın 6.000.000.000 Lirası için 1.200.000.000 Lira, fazlası için	% 25
28.000.000.000 Liranın 14.000.000.000 Lirası için 3.200.000.000 Lira, fazlası için	% 30
70.000.000.000 Liranın 28.000.000.000 Lirası için 7.400.000.000 Lira, fazlası için	% 35
140.000.000.000 Liranın 70.000.000.000 Lirası için 22.100.000.000 Lira, fazlası için	% 40
140.000.000.000 Liradan fazlasının 140.000.000.000 Lirası için 50.100.000.000 Lira, fazlası için	% 45

2004 TAKVİM YILI (ÜCRET GELİRLERİNE UYGULANAN)

6.000.000.000.- Liraya kadar	% 15
14.000.000.000.- Liranın 6.000.000.000. Lirası için 900.000.000.- Lira fazlası için	% 20
28.000.000.000.- Liranın 14.000.000.000.Lirası için 2.500.000.000.-Lira fazlası için	% 25
70.000.000.000.- Liranın 28.000.000.000.Lirası için 6.000.000.000.-Lira fazlası için	% 30
140.000.000.000.- Liranın 70.000.000.000.Lirası için 18.600.000.000.-Lira fazlası için	% 35
140.000.000.000.- Liranın 140.000.000.000.Lirası için 43.100.000.000.-Lira fazlası için	% 40

2003 TAKVİM YILI (ÜCRET HARİCİ GELİRLERE UYGULANAN)

5.000.000.000.- Liraya kadar	% 20
12.000.000.000.- Liranın 5.000.000.000. Lirası için 1.000.000.000.-Lira fazlası için	% 25
24.000.000.000.- Liranın 12.000.000.000.Lirası için 2.750.000.000.-Lira fazlası için	% 30
60.000.000.000.- Liranın 24.000.000.000.Lirası için 6.350.000.000.-Lira fazlası için	% 35
120.000.000.000.- Liranın 60.000.000.000.Lirası için 18.950.000.000.- Lira fazlası için	% 40
120.000.000.000.-Liradan Fazlasının 120.000.000.000 Lirası İçin 42.950.000.000.-Lira faz. için	% 45

2003 TAKVİM YILI (ÜCRET GELİRLERİNE UYGULANAN)

5.000.000.000.- Liraya kadar	% 15
12.000.000.000.- Liranın 5.000.000.000. Lirası için 750.000.000.-Lira fazlası için	% 20
24.000.000.000.- Liranın 12.000.000.000.Lirası için 2.150.000.000.-Lira fazlası için	% 25
60.000.000.000.- Liranın 24.000.000.000.Lirası için 5.150.000.000.-Lira fazlası için	% 30
120.000.000.000.- Liranın 60.000.000.000.Lirası için 15.950.000.000.- Lira fazlası için	% 35
120.000.000.000.- Liradan Fazlasının 120.000.000.000 Lirası İçin 36.950.000.000.-Lira fazlası için	% 40

GEÇİCİ VERGİ ORANLARI (Yıllar İtibariyle)

	2005 Döneme Uygulanacak Oran (01.01.2005'ten itibaren)	2006 Döneme Uygulanacak Oran (01.01.2006'ten itibaren)	2007 Döneme Uygulanacak Oran (01.01.2006'ten itibaren)
KURUM GEÇİCİ VERGİ	% 30	% 20 (*) 5520 Sayılı KVK'nın 32. maddesi	% 20
GELİR GEÇİCİ VERGİ DAYANAĞI	% 20	% 15 (**)	% 15

(*) 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun Geçici 1/11. maddesi: 1/1/2006 tarihinden sonraki geçici vergi dönemlerinde % 30 oranına göre hesaplanan ve tahsil edilen geçici verginin anılan dönemler için bu Kanuna göre hesaplanan tutarı aşan kısmı, müteakip dönemler için hesaplanan geçici vergiden mahsup edilir.

(**) 5479 S.K.'la Gelir Vergisi Kanununun 103. Maddesindeki değişiklik.

G.M.S.İ. MESKEN OLARAK KULLANILAN BİNALARDA İSTİSNA TUTARLARI (G.V.K. MADDE:21)

YILI	MİKTARI	DAYANAĞI
2002	950.000.000.-	2001/3398 S.BKK.
2003	1.500.000.000.-	
2004	1.800.000.000.-	2003/6578 S.BKK.
2005	2.000.000.000.- /2.000.-YTL	2004/8295 BKK.
2006	2.200.-YTL	2005/9826 BKK.
2007	2.300.-YTL	259 Seri No.lu G.V.Genel Tebliği

VERGİDEN MÜSTESNA YEMEK BEDELİ (G.V.K. Mad. 23/8)

Yıllar	İstisna Tutarları
2007	8.80 YTL
2006	8.25 YTL
2005	7.50 YTL
2004	7.000.000
2003	6.000.000
2002	4.500.000

YILI	S.NO	MENKUL KIYMET GELİRLERİ	TEVKİFAT ORANI	BEYAN DURUMU	AÇIKLAMA
2007	1	26/07/2001 tarihinden önce Türk Lirası cinsinden ihraç edilen Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu faizleri (GVK-75/5)	%0	Belli tutarı aşanlar beyan edilir	İndirim oranı uygulandıktan sonra kalan tutar, tevkifata tabi tutulmuş diğer menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile birlikte 19.000 YTL sınırını aşıyorsa tamamı beyan edilir.
	2	26/07/2001-31/12/2005 tarihleri arasında Türk Lirası cinsinden ihraç edilen Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu faizleri (GVK-75/5)	%0	Belli tutarı aşanlar beyan edilir	İndirim oranı uygulandıktan sonra kalan tutardan 205.994,16 YTL istisna düşülür. Kalan tutar tevkifata tabi tutulmuş diğer menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile birlikte 19.000 YTL sınırını aşıyorsa tamamı beyan edilir.
	3	26/07/2001 tarihinden önce ihraç edilen döviz, altın veya başka bir değere endeksli menkul kıymetler ile döviz cinsinden Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu faizleri (GVK-75/5)	%0	Belli tutarı aşanlar beyan edilir	Söz konusu faiz tutarı tevkifata tabi tutulmuş diğer menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile birlikte 19.000 YTL sınırını aşıyorsa tamamı beyan edilir. Belli tutarı aşanlar beyan edilir
	4	26/07/2001-31/12/2005 tarihleri arasında ihraç edilen döviz, altın veya başka bir değere endeksli (Döviz cinsinden ihraç edilenler dahil) Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu faizleri (GVK-75/5)	%0	Belli tutarı aşanlar beyan edilir	Faiz tutarından 205.994,16 YTL istisna düşülür. Kalan tutar tevkifata tabi tutulmuş diğer menkul ve gayrimenkul sermaye iratları ile birlikte 19.000 YTL sınırını aşıyorsa tamamı beyan edilir

YILI	İNDİRİM ORANI	BEYAN LİMİTİ	BRÜT TUTARI
2000	% 100'ün üzerinde	4.375.000.000 TL.	İndirim Oranı 1'den büyük çıktığı için beyan edilmeyecek.
2001	% 50,7 (26.7.2001 sonrasında ihraç edilen kağıtlara ayrıca 50 milyar istisna vardır)	4.900.000.000 TL.	(26.7.2001 sonrası) = 111.359.000.000-TL. (26.7.2001 öncesi) = 9.940.000.000-TL.
2002	% 87,4 (26.7.2001 sonrasında ihraç edilen kağıtlara ayrıca 76.600.000.000 TL. istisna vardır)	6.650.000.000 TL.	(26.7.2001 sonrası) = 660.715.000.000-TL. (26.7.2001 öncesi) = 52.778.000.000-TL.
2003	% 57,5 (26.7.2001 sonrasında ihraç edilen kağıtlara ayrıca 121.794.000.000 TL. istisna vardır)	12.000.000.000 TL.	(26.7.2001 sonrası) = 314.809.411.764-TL. (26.7.2001 öncesi) = 28.236.000.000-TL.
2004	% 43,8 (26.7.2001 sonrasında ihraç edilen kağıtlara ayrıca 156.505.290.000 TL. istisna vardır)	14.000.000.000 TL.	(26.7.2001 sonrası) = 303.390.195.000-TL. (26.7.2001 öncesi) = 24.911.000.000-TL.
2005	%53,7 (26.07.2001 sonrasında ihraç edilen kağıtlara ayrıca 174.033,88 YTL. istisna vardır)	15.000 YTL.	(26.07.2001-31.12.2005 tarihleri arasında ihraç edilen) Brüt: 408.280,52 YTL. (26.07.2001 Öncesi) Brüt: 32.397,41 YTL.'yi geçiyorsa beyan edilecek.

FATURA DÜZENLEME MECBURİYETİ (V.U.K. MADDE:232)

MİKTAR	UYGULAMA DÖNEMİ	DAYANAĞI
150.000.000.-	01/01/2001-31/12/2001	2000/1697 Sayılı B.K.K.
250.000.000.-	01/01/2002-31/12/2002	2001/3398 Sayılı BKK.
350.000.000.-	01/01/2003-31/12/2003	2002/4983 Sayılı B.K.K.
440.000.000.-	01/01/2004-31/12/2004	VUK-326 Sıra No.lu Genel Tebliği
480.-YTL	01/01/2005-31/12/2005	VUK-342 Sıra No.lu Genel Tebliği
520.-YTL	01/01/2006-31/12/2006	VUK-354 Sıra No.lu Genel Tebliği
560.-YTL	01/01/2007-31/12/2007	VUK-364 Sıra No.lu Genel Tebliği

NOT: FATURA BU LİMİTLERİN ÜZERİNDEKİ MİKTARLAR İÇİN DÜZENLENİR, ANCAK MÜŞTERİNİN İSTEMESİ HALİNDE MİKTAR NE OLURSA OLSUN FATURA DÜZENLENMESİ ŞARTTIR.

BİLGİ VERMEKTEN ÇEKİNERLERE KESİLECEK OLAN CEZALAR (V.U.K. MÜK. MADDE:355)

1. SINIF TÜCCARLAR VE SERBEST MESLEK ERBABI	2. SINIF TÜCCARLAR DEFTER TUTAN ÇİFTÇİLER VE KAZANCI BASİT USULLE TABİ OLANLAR	BUNLARIN DIŞINDA KALANLAR	UYGULAMA DÖNEMİ	DAYANAĞI
350.000.000.-	175.000.000.-	85.000.000.-	01/01/2001-31/12/2001	2000/1697 SAYILI KARAR
530.000.000.-	260.000.000.-	130.000.000.-	01/01/2002-31/12/2002	YENİDEN DEĞERLEME ORANI
840.000.000.-	400.000.000.-	200.000.000.-	01/01/2003-31/12/2003	YENİDEN DEĞERLEME ORANI
1.070.000.000.-	500.000.000.-	250.000.000.-	01/01/2004-31/12/2004	VUK 326 SERİ NOLU GENEL TEBLİĞ
1.180.-YTL	550.-YTL	270.-YTL	01/01/2005-31/12/2005	VUK 342 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ
1.290.-YTL	600.-YTL	290.-YTL	01/01/2006	VUK 354 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ
1.390.-YTL	640.-YTL	300.-YTL	01/01/2007	VUK 364 SIRA NOLU GENEL TEBLİĞİ

NOT: BU CEZALAR KESİLMESİNE RAĞMEN BİLGİ VERMEYENLERE YENİDEN YAZI YAZILARAK BİLGİ VERMELERİ İÇİN TEKRAR SÜRE VERİLİR. VERİLEN BU İKİNCİ SÜREDE DE BİLGİ VERMEYENLERE BU TABLODA BELİRTİLEN CEZALAR BİR KAT ARTIRILARAK UYGULANIR.

AMORTİSMANA TABİ TUTULMADAN DOĞRUDAN GİDER KAYIT ETME ORANI (V.U.K. MADDE:313)

MİKTAR	UYGULAMA DÖNEMİ	TUTARI
150.000.000.-	01/01/2001-31/12/2001	2000/1697 Sayılı karar
250.000.000.-	01/01/2002-31/12/2002	2001/3398 S.BKK.
350.000.000.-	01/01/2003-31/12/2003	2002/4983 S.BKK.
440.000.000.-	01/01/2004-31/12/2004	326 Sayılı VUK Genel Tebliği
480.-YTL	01/01/2005-31/12/2005	342 Sayılı VUK Genel Tebliği
520.-YTL	01/01/2006-31/12/2006	354 Sayılı VUK Genel Tebliği
560.-YTL	01/01/2007-31/12/2007	364 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği

BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTMA HADLERİ (V.U.K. MADDE: 177)

	2005 YILI	2006 YILI	2007 YILI
YILLIK MAL ALIŞLARI TOPLAMI	88.000.-YTL	96.000.- YTL	100.000.- YTL
YILLIK MAL SATIŞLARI TOPLAMI	120.000.-YTL	130.000.- YTL	140.000.- YTL
HİZMET G.SAFİ HASILAT	48.000.-YTL	52.000.- YTL	56.000.- YTL
1.VE 2. BİRLİKTE YAPILMASI HALİNDE	88.000.-YTL	96.000.- YTL	100.000.- YTL
DAYANAĞI	Yeniden Değerleme Oranı	Yeniden Değerleme Oranı	364 Sıra No.lu VUK
	VUK-342 S.Nolu G.T.	VUK-354 S.Nolu G.T.	Genel Tebliği

NOT : TABLODA BELİRTİLEN RAKAMLARIN ALTINDA KALANLAR İŞLETME HESABINA GÖRE DEFTER TUTARLAR. İSTEYEN MÜKELLEFLER BU MİKTARLARLA BAĞLI KALMAKSIZIN BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTABİLİRLER. YILLIK HASILATLARI % 20'NİN ALTINDA AZALIŞ GÖSTEREN VEYA ARKA AR-KAYA ÜÇ YIL % 20'YE KADAR AZALIŞ GÖSTERENLER İŞLETME ESASINA GÖRE DEFTER TUTARLAR.

FINANSMAN GİDER KISITLAMA ORANI

2004 yılına ilişkin son geçici vergi dönemi için gider indirimi kısıtlaması uygulamasına esas alınacak indirim oranı (Kurumlar Vergisi Sirküleri/14)

(Bu durumda tespit edilen orana göre mükellefler, 2004 yılına ilişkin son geçici vergi dönemlerinde kullandıkları yabancı kaynaklara ilişkin gider ve maliyet unsurlarının (% 16,5 x % 25 =) % 4,1'ini kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alacaklardır)

% 36,5

2003 Yılı 4.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranında esas alınacak indirim oranı (01.10.2003 - 31.12.2003) (KURUMLAR VERGİSİ SİRKÜLERİ 3)

% 59,8

2003 Yılı 3.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranında esas alınacak indirim oranı (01.07.2003 - 30.09.2003) (84 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ)

% 62,19

2003 Yılı 2.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranında esas alınacak indirim oranı (01.01.2003 - 30.06.2003) (82 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ)

% 72,23

2003 Yılı 1.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranında esas alınacak indirim oranı (01.01.2003 - 31.03.2003) (80 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ)

% 66,15

2002 Yılı 4.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranı (01.10.2002 - 31.12.2002) (79 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ)

% 22,7

2002 Yılı 3.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranı (01.01.2002 - 30.09.2002) (78 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ)

% 20,8

2002 Yılı 2.Geçici Vergi Dönemi yılı için uygulanacak finansman gideri kısıtlama oranı (01.01.2002 - 30.06.2002)

% 19,66

YURT DIŞI ÇIKIŞ YASAĞI UYGULANAN AMME ALACAĞI MİKTARI

MİKTARI	UYGULAMA DÖNEMİ	DAYANAĞI
5.000.000.000.-TL.	11/11/1998 - 20/12/2002	404 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ
15.000.000.000.-TL.	01/03/2002 - 26/04/2006	424 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ
25.000 YTL.	27/04/2006 Tarihinden itibaren	439 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ

TAHSİL İMKANSIZLIĞI SEBEBİYLE TERKİN.(6183 SAYILI KANUN MADDE:106)

MİKTARI	UYGULAMA DÖNEMİ	DAYANAĞI
5.000.000.-		5035 sayılı Kanun
8.-YTL	01/01/2005 Tarihinden itibaren	2004/8267 Sayılı Karar

DEĞERLİ KAĞITLAR VE BEDELLERİ

DEĞERLİ KAĞIT	2001	2002	2003	2004	2005	2006
NOTER KAĞITLARI ve BEYANNAME	500.000.	1.000.000.	1.500.000.	2.000.000	2.20 YTL	2.50 YTL
PROTESTO, VEKALETNAME VE RE'SEN SENETİ	1.000.000.	2.000.000.	3.000.000.	4.000.000	4.40 YTL	5,00 YTL
PASAPORTLAR	20.000.000.	30.000.000.	45.000.000.	60.000.000	66,00 YTL	70,00 YTL
YABANCILAR İÇİN İKAMET TEZKERELERİ	20.000.000.	30.000.000.	45.000.000.	60.000.000	66,00 YTL	70,00 YTL
NÜFUS CUZDANLARI	500.000.	1.000.000.	1.500.000.	2.000.000	2.20 YTL	2.50 YTL
AİLE CUZDANLARI	5.000.000.	10.000.000.	15.000.000.	20.000.000	22,00 YTL	24,00 YTL
SURUÇU BELGELERİ	8.000.000.	12.000.000.	18.000.000.	24.000.000	27,00 YTL	30,00 YTL
SURUÇU ÇALIŞMA BELGELERİ (KARNELERİ)	8.000.000.	12.000.000.	18.000.000.	24.000.000	27,00 YTL	30,00 YTL
MOTORLU ARAÇ TRAFİK BEL.	8.000.000.	12.000.000.	18.000.000.	24.000.000	27,00 YTL	30,00 YTL
MOTORLU ARAÇ TESCİL BEL.	8.000.000.	12.000.000.	18.000.000.	24.000.000	27,00 YTL	30,00 YTL
İŞ MAKİNESİ TESCİL BELGESİ	5.000.000.	10.000.000.	15.000.000.	20.000.000	22,00 YTL	24,00 YTL
BANKA ÇEKLERİ (HER 1 YAP)	600.000	800.000	1.000.000.	1.500.000	1.50 YTL	1.60 YTL
DAYANAĞI	DEĞ. KAN.	DEĞ. KAN.	DEĞ. KAN.	DEĞ. KAN.	DEĞ. KAN.	DEĞ. KAN.
	TEB.NO:18	TEB.NO:19	TEB.NO:20	TEB.NO:21	TEB.NO:22	TEB.NO:23

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ NİSPETLERİ (V.İ.V.K. MAD.: 16)

2007 TAKVİM YILI İÇİN

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	İvazsız intikallerde vergi oranı (%)	DAYANAĞI
İlk 140.000 YTL için	1	10	38 Seri No'lu
Sonra gelen 300.000 YTL için	3	15	Veraset ve İntikal
Sonra gelen 640.000 YTL için	5	20	Vergisi Kanunu
Sonra gelen 1.290.000 YTL için	7	25	Genel Tebliği
Matrahın 2.370.000 YTL'yi aşan bölümü için	10	30	

2006 TAKVİM YILI İÇİN

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	İvazsız intikallerde vergi oranı (%)	DAYANAĞI
İlk 130.000 YTL için	1	10	37 Seri No'lu
Sonra gelen 280.000 YTL için	3	15	Veraset ve İntikal
Sonra gelen 600.000 YTL için	5	20	Vergisi Kanunu
Sonra gelen 1.200.000 YTL için	7	25	Genel Tebliği
Matrahın 2.210.000 YTL'yi aşan bölümü için	10	30	

2005 TAKVİM YILI İÇİN

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	İvazsız intikallerde vergi oranı (%)	DAYANAĞI
İlk 120.000.- YTL için	1	10	35 Seri Nolu Veraset
Sonra gelen 260.000.- YTL için	3	15	ve İntikal Vergisi
Sonra gelen 550.000.- YTL için	5	20	Kanunu Genel
Sonra gelen 1.100.000.- YTL için	7	25	Tebliği
Matrahın 2.030.000.- YTL'yi aşan bölümü için	10	30	

2004 TAKVİM YILI İÇİN

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	İvazsız intikallerde vergi oranı (%)	DAYANAĞI
İlk 110.000.000.000.- lira için	1	10	35 Seri Nolu Veraset
Sonra gelen 240.000.000.000.-lira için	3	15	ve İntikal Vergisi
Sonra gelen 500.000.000.000.-lira için	5	20	Kanunu Genel
Sonra gelen 1.000.000.000.000.-lira için	7	25	Tebliği
Matrahın 1.850.000.000.000.-lirayı aşan bl. için	10	30	

2003 TAKVİM YILI İÇİN

Matrah	Veraset yoluyla intikallerde (%)	İvazsız intikallerde (%)	DAYANAĞI
90.000.000.000.	1	10	Yeniden Değerleme Oranı ve 33 Seri No.lu Tebliğ
190.000.000.000.	3	15	Yeniden Değerleme Oranı ve 33 Seri No.lu Tebliğ
400.000.000.000.	5	20	Yeniden Değerleme Oranı ve 33 Seri No.lu Tebliğ
800.000.000.000.	7	25	Yeniden Değerleme Oranı ve 33 Seri No.lu Tebliğ
1.480.000.000.000.	10	30	Yeniden Değerleme Oranı ve 33 Seri No.lu Tebliğ

VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ İSTİSNA MİKTARLARI (V.İ.V.K. MAD:4-B,D,E)

2007 TAKVİM YILI İÇİN

VERASET - İNTİKAL TÜRÜ	İSTİSNA TUTARI
Evlatlıklar dahil, fûrûğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	89.623 YTL
Fûrûğ bulunmaması halinde eşe isabet eden miras hissesinde	179.352 YTL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	2.068 YTL
Para ve mal üzerine düzenlenen yaşıma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde	2.068 YTL

Eğitime Katkı Payı Ve Özel İşlem Vergisi Miktarları	İşlem Vergisi	Miktarları
DAYANAĞI: 4306 SAYILI KANUN VE 4605 SAYILI KANUN	Eğitime Katkı Payı	Özel İşlem Vergisi
	01/01/2001	01/01/2001 31/12/2001

Vergi Dairelerine ve Belediyelere verilen beyannameler ile S.S.K. 'ya verilecek olan sigorta prim bildirimleri için.

Gümrük idarelerine verilen beyannameler için.

Taahhüt alım vergisine tabi motorlu taşıtların kayıt, tescil ve devirlerinde.

Spor-Toto, Spor-Loto, Sayısal Loto oyunlarında her bir kupon için.

At Yarışlarında oynanan her bir bilet için.

Silah Taşıma ve Bulundurma vesikaları için.

Kara avcılığı ruhsat tezkerelerinden.

Hava yolu ile iç hat yolcu taşımacılığından düzenlenen; Her bir bilet için.

Dönüşlü biletler için.

Cep telefonu için adlarına GSM aboneliği tesis edilenlerden.

Tapu işlemlerinde harç mükellefiyeti doğuran her bir işlemin taraflarından.

DAYANAĞI: 4306 SAYILI KANUN VE 4605 SAYILI KANUN

Eğitime Katkı Payı Özel İşlem Vergisi

	22/07/2003	01/01/2002	22/07/2003
--	------------	------------	------------

Vergi Dairelerine ve Belediyelere verilen beyannameler ile S.S.K. 'ya verilecek olan sigorta prim bildirimleri için.

Gümrük idarelerine verilen beyannameler için.

Taahhüt alım vergisine tabi motorlu taşıtların kayıt, tescil ve devirlerinde.

Spor-Toto, Spor-Loto, Sayısal Loto oyunlarında her bir kupon için.

At Yarışlarında oynanan her bir bilet için.

Silah Taşıma ve Bulundurma vesikaları için.

Kara avcılığı ruhsat tezkerelerinden.

Hava yolu ile iç hat yolcu taşımacılığından düzenlenen; Her bir bilet için.

Dönüşlü biletler için.

Cep telefonu için adlarına GSM aboneliği tesis edilenlerden.

Tapu işlemlerinde harç mükellefiyeti doğuran her bir işlemin taraflarından.

01.01.2004 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen işlemlerden 5035 sayılı Kanun ile Eğitime Katkı Payı kaldırılmıştır. 4481 sayılı Kanun ile konuları Özel İşlem Vergisinin yürürlük tarihi 31.12.2003 tarihinde sona erdiğinden 01.01.2004 tarihinden itibaren yukarıda belirtilen işlemlerden Ö.İ.V. tahsil edilmeyecektir.

EMLAK VERGİSİ ORANLARI (29.07.1998'den itibaren)

Diğer Binalarda	Binde 2
Arazilerde	Binde 1
Arsalarda	Binde 3

Bu oranlar 01.01.2002 tarihinden geçerli olmak üzere, 5216 sayılı Kanunun uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde %100 artırımlı uygulandığından, 5216 sayılı Kanunun uygulandığı büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan bina, arsa ve arazilerin 2002 yılı ve sonraki dönemlere ait Emlak Vergisi Oranları:

Meskenlerde	Binde 2
Diğer Binalarda	Binde 4
Arazilerde	Binde 2
Arsalarda	Binde 6

DAMGA VERGİSİ ORANLARI

DAYANAĞI	2004 5035 SAY.KAN. 29. MADDESİ İLE	2005 5281 SAY.KAN. 29. MADDESİ İLE	2006 5281 SAY.KAN. 29. MADDESİ İLE
MUHTEVİYATI			
KİRA MUKAVELENAMELERİ(MUKAVELE SÜRESİNE GÖRE KİRA BEDELİ ÜZERİNDEN)	BİNDE 1.5	BİNDE 1.5	BİNDE 1.5
BİLANÇOLAR	12.300.000.-	14,00 YTL	15,30 YTL
GELİR TABLOLARI	5.900.000.-	7,00 YTL	7,60 YTL
İŞL. HES. ÖZETLERİ	5.900.000.-	7,00 YTL	7,60 YTL
YILLIK G.V. BEY.	15.000.000.-	18,00 YTL	19,70 YTL
KURUMLAR V. BEY.	20.000.000.-	24,00 YTL	26,30 YTL
MUHTASAR BEY.	10.000.000.-	12,00 YTL	13,10 YTL
K.T.V. BEYANNAMESİ	10.000.000.-	12,00 YTL	13,30 YTL
DİĞER VERGİ BEYANNAMELERİ(DAMGA VERGİSİ BEYANNAMELERİ HARİÇ)	10.000.000.-	12,00 YTL	13,10 YTL
BELEDİYELERE VE İL ÖZEL İDARELERİNE VERİLEN BEYANNAMELER	0.000.000.-	3,00 YTL	3,30 YTL
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA VERİLEN SİGORTA PRİM BİLDİRGELERİ	8.000.000.-	9,00 YTL	9,80 YTL
GÜMRÜK İDARELERİNE VERİLEN BEYANNAMELER	20.000.000.-	24,00 YTL	26,30 YTL

ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ
2006 YILI ÇEVRE TEMİZLİK VERGİLERİ (YTL)

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer maddesine göre 01.01.2006 tarihinden geçerli olmak üzere, konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına Büyükşehirlerde 16 YKr. diğer yerlerde 13 YKr. olarak hesaplanır.İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi aşağıdaki tarife göre alınır ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanır.

Yıllık Vergi Tutarları (YTL)					
Türkiye Genelinde Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.537	1.229	922	768	614
2. Grup	933	735	549	461	373
3. Grup	614	494	373	307	247
4. Grup	307	247	186	153	126
5. Grup	186	153	109	93	76
6. Grup	93	76	54	43	32
7. Grup	32	27	19	16	13
Büyükşehir Belediyelerinde Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.921	1.536	1.152	960	767
2. Grup	1.166	918	686	578	466
3. Grup	767	617	466	383	308
4. Grup	383	308	232	191	157
5. Grup	232	191	136	116	95
6. Grup	116	95	67	53	40
7. Grup	40	33	23	20	16

Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 44 üncü maddesinin onikinci fıkrası ile 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının[6] 7 nci maddesine göre, söz konusu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar; büyükşehir belediye sınırları içinde bulunanlar hariç olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5000'den az olan belediyelerde % 50 indirimli olarak uygulanacaktır.

2005 YILI ÇEVRE TEMİZLİK VERGİLERİ (YTL)

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer maddesine göre 01.01.2005 tarihinden geçerli olmak üzere, konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına Büyükşehirlerde 15 YKr. diğer yerlerde 12 YKr. olarak hesaplanır.İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi aşağıdaki tarife göre alınır ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanır.

Yıllık Vergi Tutarları (YTL)					
Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.400	1.120	840	700	560
2. Grup	850	670	500	420	340
3. Grup	560	450	340	280	225
4. Grup	280	225	170	140	115
5. Grup	170	140	100	85	70
6. Grup	85	70	50	40	30
7. Grup	30	25	18	15	12

5035 sayılı Kanunun 42 inci maddesi ile 2464 sayılı Kanuna eklenen geçici 5'inci maddede; "31/12/2005 tarihini geçmemek üzere, mükerrer 44 üncü maddede yer alan yetkiler kullanılıncaya kadar, işyeri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin tarh ve tahakkukunda, söz konusu maddenin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre çıkarılmış bulunan Bakanlar Kurulu Kararı ile belediyelerce alınmış kararlar uygulanmaya devam olunur." hükmü yer almaktadır.

2004 YILI ÇEVRE TEMİZLİK VERGİLERİ (TL)

02.01.2004 tarih ve 25334 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 41 inci maddesi hükmü ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 44'üncü maddesi değiştirilmiştir. Bu hükmü göre 01.01.2004 tarihinden geçerli olmak üzere, konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına 100.000 TL. olarak hesaplanacaktır.

İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait vergi, aşağıdaki tarifeye göre alınır.

Yıllık Vergi Tutarları (TL)					
Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	1.250.000.000	1.000.000.000	750.000.000	625.000.000	500.000.000
2. Grup	750.000.000	600.000.000	450.000.000	375.000.000	300.000.000
3. Grup	500.000.000	400.000.000	300.000.000	250.000.000	200.000.000
4. Grup	250.000.000	200.000.000	150.000.000	125.000.000	100.000.000
5. Grup	150.000.000	120.000.000	90.000.000	75.000.000	60.000.000
6. Grup	75.000.000	60.000.000	45.000.000	32.000.000	25.000.000
7. Grup	25.000.000	20.000.000	15.000.000	12.000.000	10.000.000

5035 sayılı Kanunun 42 inci maddesi ile 2464 sayılı Kanuna eklenen geçici 5 inci madde de; "31/12/2005 tarihini geçmemek üzere, mükerrer 44 üncü maddede yer alan yetkiler kullanılıncaya kadar, işyeri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin tarh ve tahakkukunda, söz konusu maddenin bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre çıkarılmış bulunan Bakanlar Kurulu Kararı ile belediyelerce alınmış kararlar uygulanmaya devam olunur." hükmü yer almaktadır.

2003 YILI ÇEVRE TEMİZLİK VERGİLERİ (TL)

28.12.2002 tarih ve 24977 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 29 no'lu Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliğine göre; 2003 yılında katı atıklar için uygulanması gereken aylık çevre temizlik vergisi tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece	5. Derece
1. Grup	80.898.000	64.718.000	48.537.000	40.442.000	32.354.000
2. Grup	48.537.000	40.442.000	32.354.000	24.260.000	16.170.000
3. Grup	32.354.000	28.299.000	24.260.000	16.170.000	12.119.000
4. Grup	16.170.000	12.929.000	9.690.000	6.454.000	3.219.000
5. Grup	9.690.000	8.075.000	6.454.000	4.033.000	2.409.000
6. Grup	4.844.000	4.033.000	3.219.000	2.409.000	1.599.000
7. Grup	1.599.000	1.283.000	953.000	786.000	385.000

Yukarıda yer alan vergi miktarları büyükşehir belediye sınırları içinde bulunanlar hariç olmak üzere kalkınmada öncelikli yörelerdeki belediyeler ile nüfusu 5000'den az olan belediyelerde %50 indirimli uygulanacaktır.

**SM, SMMM VE YMM'LİK MEVZUATI AÇISINDAN RAKAMSAL HADLER
İMZALATMA KAPSAMINDA MÜKELLEFLER**

	2001	2002	2003	2004	2005
AKTİF TOPLAM	1.292.630.294.592.TL	2.055.282.168.401. TL.	2.641.037.586.395.TL.	3.000.000.YTL.	3.294.000.YTL.
NET SATIŞLAR TOPLAMI	2.585.260.589.184.TL	4.110.564.336.802. TL.	5.282.075.172.790.TL.	6.000.000.YTL	6.588.000.YTL

4 Sıra No.lu Vergi Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce imzalanması Hakkında Genel Tebliğe Göre yukarıda yıllar itibarıyla yeniden değerlendirme oranları çerçevesinde belirlenen limitleri aşmayan mükelleflerin beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatma zorunluluğu bulunmaktadır.

İMZALATMA KAPSAMI DIŞINDAKİ MÜKELLEFLER

1	II. SINIF TACİRLERDEN	2001	2002	2003	2004	2005
a	Alım satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan bir önceki yıl satış tutarları	45.242.060.310,72.TL.	71.934.875.994. TL	92.436.315.652.TL	100.000.YTL	110.000.YTL
b	Yukarıda yazılan işlerin dışında işlerle uğraşanlardan bir önceki yıl gayri satıl iş hasılatı tutarı	22.621.030.155,36.TL.	35.967.437.947 TL	46.210.157.761.TL	50.000.YTL	55.000.YTL
2	Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen çiftçilerden bir önceki yıl hasılat tutarı	45.242.060.310,72.TL.	71.934.875.994. TL	92.436.315.652.TL	100.000.YTL	110.000.YTL
3	Serbest meslek faaliyeti ile uğraşanların bir önceki yıl hasılatı	32.315.757.364,0.TL.	51.382.054.210. TL	66.025.949.659.TL.	70.000.YTL	77.000.YTL.

Anılan Tebliğe göre yukarıda yıllar itibarıyla yeniden değerlendirme oranları çerçevesinde belirlenen limitleri aşmayan mükelleflerin beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatma zorunluluğu bulunmamaktadır.Yeniden Değerleme, Kurumlar Vergisi İstisnası, Yatırım İndirimi İstisnasına ilişkin işlemlerle ilgili aşağıda yıllar itibarıyla belirlenen hadlerin aşılması halinde söz konusu işlemlerin yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmesi zorunludur.

İşlemler	2000-2001 Yılı	2002 32 Sıra	2003(*) Sıra	2004(*) 32 Sıra	2005(*) 37 Sıra	2005(*) 37 Sıra
	25 Sıra No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ
YENİDEN DEĞERLEME	200 MİLYAR	500 MİLYAR	795 MİLYAR	1.021 MİLYAR	1.135.000.YTL	1.246.000.YTL
KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI	20 MİLYAR	50 MİLYAR	79 MİLYAR	101 MİLYAR	110.000.YTL	121.000.YTL
YATIRIM İNDİRİMİ İSTİSNASI	100 MİLYAR	250 MİLYAR	397 MİLYAR	510 MİLYAR	250.000.YTL	274.000.YTL

(*) 2004 ve takip eden yıllar için Bakanlığımızca özel bir belirleme yapılmadığı takdirde söz konusu hadler, her yıl bir önceki yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılacaktır.Bu şekilde yapılacak hesaplamada 500 YTL ve daha düşük olan tutarlar dikkate alınmayacak,500 YTL'den fazla olan tutarlar ise 1.000.YTL'ye yükseltilecektir.

NOT :

2001 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 53,2
2002 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 59
2003 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 28,5
2004 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 11,2
2005 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 9,8

	2001	2002	2003	2004	2005
AKTİF TOPLAM	1.292.630.294.592.TL	2.055.282.168.401. TL.	2.641.037.586.395.TL.	3.000.000.YTL	3.294.000.YTL
NET SATIŞLAR TOPLAMI	2.585.260.589.184.TL	4.110.564.336.392. TL.	5.282.075.172.790.TL.	6.000.000.YTL	6.588.000.YTL

4 Sıra No.lu Vergi 4 Sıra Beyannamelerinin Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerce İmzalanması Hakkında Genel Tebliğe Göre yukarıda yıllar itibarıyla yeniden değerlendirme oranları çerçevesinde belirlenen limitleri aşmayan mükelleflerin beyannamelerini Serbest Muhasebeci ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlere imzalatma zorunluluğu bulunmaktadır. Bu hadlerden birisinin aşılması, beyannamelerin yeminli mali müşavirlerce tasdik edilmesi için yeterli olacaktır. Bu tebliğ kapsamına giren mükellefler diledikleri takdirde, yıllık Gelir veya kurumlar Vergisi beyannameleri ile eklerini ilgili tebliğ hükümleri çerçevesinde yeminli mali müşavirlere tasdik ettirebileceklerdir. Bu durumda sadece anılan tebliğ hükümleri geçerli olacaktır.

PRATİK BİLGİLER

1	II. SINIF TACİRLERDEN	2001	2002	2003	2004	2005
a	Alım satım veya imalat faaliyetinde bulunanlardan bir önceki yıl satış tutarları	45.242.060.310,72.TL.	71.934.875.994. TL	92.436.315.652.TL	100.000. YTL	109.800. YTL
b	Yukarıda yazılan işlerin dışında işlerle uğraşanlardan bir önceki yıl gayri safi iy hasılatı tutarı	22.621.030.155,36.TL.	35.967.437.947. TL	46.218.157.761.TL	50.000.YTL	54.000.YTL
2	Zirai kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen çiftçilerden bir önceki yıl hasılat tutarı	45.242.060.310,72.TL.	71.934.875.994. TL	92.436.315.652.TL	100.000. YTL	109.800. YTL
3	Serbest meslek faaliyeti ile uğraşanların bir önceki yıl hasılatı	32.315.737.364,6.TL.	51.382.054.210. TL	66.025.939.659.TL	70.000. YTL.	76.860. YTL.

Anılan Tebliğe göre yukarıda yıllar itibariyle yeniden değerlendirme oranları çerçevesinde belirlenen limitleri aşmayan mükelleflerin beyannamelerini meslek mensuplarına imzalatma zorunluluğu kalmamaktadır. Yeniden Değerleme, Kurumlar Vergisi İstisnası, Yatırım İndirimi İstisnasına ilişkin işlemlerle ilgili aşağıda yıllar itibariyle belirlenen hadlerin aşılması halinde söz konusu işlemlerin yeniden mali müşavirlerce tasdik edilmesi zorunludur.

İşlemler	2000-2001 Yılı	2002 32 Sıra	2003(*) 32 Sıra	2004(*) 32 Sıra	2005(*) 37 Sıra	2006(*) 37 Sıra
	25 Sıra No.lu Teb.	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ	No.lu Tebliğ
YENİDEN DEĞERLEME	200 MİLYAR	500 MİLYAR	795 MİLYAR	1.021 MİLYAR	1.135.000.YTL	1.246.000.YTL
KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI	20 MİLYAR	50 MİLYAR	79 MİLYAR	107 MİLYAR	110.000.YTL	121.000.YTL
YATIRIM İNDİRİMİ İSTİSNASI	100 MİLYAR	250 MİLYAR	397 MİLYAR	510 MİLYAR	250.000.YTL	274.000.YTL

2005 ve takip eden yıllar için Bakanlığımızca özel bir belirleme yapılmadığı takdirde söz konusu hadler, her yıl bir önceki yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılabacaktır. Bu şekilde yapılacak hesaplamada 500 YTL ve daha düşük olan tutarlar dikkate alınmayacak, 500 YTL'den fazla olan tutarlar ise 1.000 YTL'ye yükseltilecektir.

NOT :

2001 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 53,2
2002 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 59
2003 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 28,5
2004 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 11,2
2005 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 9,8
2006 Yılı yeniden değerlendirme oranı	% 7,8

ASGARİ ÜCRET MİKTARLARI

16 YAŞINDAN BÜYÜKLER İÇİN	16 YAŞINDAN KÜÇÜKLER İÇİN	UYGULAMA SÜRESİ	DAYANAĞI
146.947.500.	124.920.000.	01/07/2001-31/07/2001	22/12/2000-24268 S.RESMİ G.
167.940.000.	142.749.000.	01/08/2001-31/12/2001	
222.000.750.	188.700.750.	01/01/2002-30/06/2002	
250.875.000.	213.210.000.	01/07/2002-31/12/2002	
306.000.000.	256.500.000.	01/01/2003-31/12/2003	31/12/2002-24980 S.RESMİ GAZETE
423.000.000.	360.000.000.	01/01/2004-30/06/2004	31/12/2003-25333 S.RESMİ GAZETE
444.150.000.	378.000.000.	01/01/2004-30/06/2004	26/06/2004-25504 S.RESMİ GAZETE
480,70-YTL	415,80-YTL	01/01/2005-31/12/2005	20/12/2004-25606
531,00-YTL	450,00-YTL	01/01/2006-31/12/2006	23/12/2005-26032 S.RESMİ G.
562,50-YTL	476,70-YTL	01/01/2007-30/06/2007	

DÖNEMLER İTİBARIYLA SİGORTA PRİMİNE ESAS ÜCRET SINIRLARI
(S.S.K. Primi Hesabında Tavan ve Taban Ücret)

SSK TABANI		SSK TAVANI	
01.01.2007'den itibaren	562,50 YTL	01.01.2007'den itibaren	3.656,40 YTL
01.01.2006'dan itibaren	531,00 YTL	01.01.2006'dan itibaren	3.451,50 YTL
01.01.2005'ten itibaren	488,70 YTL	01.01.2005'ten itibaren	3.176,55 YTL
01.07.2004'ten itibaren	444.150.000	01.07.2004'ten itibaren	2.886.975.000
01.07.2003'den itibaren	458.015.820	01.07.2003'den itibaren	2.290.079.100
01.04.2003'den itibaren	393.099.960	01.04.2003'den itibaren	1.965.499.800
01.07.2002'den itibaren	327.583.290	01.07.2002'den itibaren	1.637.916.450
01.04.2002'den itibaren	227.872.000	01.04.2002'den itibaren	1.389.360.000
01.04.2001'den itibaren	210.000.000	01.04.2001'den itibaren	1.050.000.000
		01.08.2000'den itibaren	600.000.000
01.04.2000'den itibaren	150.000.000	01.04.2000'den itibaren	450.000.000

SAKATLIK İNDİRİMİ TUTARLARI (GVK 89/31)

2007 Yılı Sakatlık indirimi	2006 Yılı Sakatlık indirimi	2005 Yılı Sakatlık indirimi
- Birinci derece sakatlar için 570.-YTL,	- Birinci derece sakatlar için 530.-YTL,	- Birinci derece sakatlar için 480.000.000.-TL veya 480.-YTL
- İkinci derece sakatlar için 280.-YTL,	- İkinci derece sakatlar için 265.-YTL,	- İkinci derece sakatlar için 240.000.000.-TL veya 240.-YTL
- Üçüncü derece sakatlar için 140.-YTL.	- Üçüncü derece sakatlar için 133.-YTL.	- Üçüncü derece sakatlar için 120.000.000.-TL veya 120.-YTL

(Çalışma gücünün %80'inden fazlasını (%80 dahil) kaybeden birinci derece sakat,

Çalışma gücünün %60'ından fazlasını (%60 dahil) kaybeden ikinci derece sakat,

Çalışma gücünün %40'ından fazlasını (%40 dahil) kaybeden üçüncü derece sakat sayılır.)

(GVK. Md. 31/2)

Mesleki faaliyet icra eden veya basit usulde vergilendirilenlerden tüccar ve ücretli durumuna girmeksizin yapılan imalat, tamirat ve küçük sanat işleriyle uğraşın özürhüleri gelir vergisi matrahına esas kazançlarına, bu Kanunun 31 inci maddesinin 2 numaralı bendinde yer alan esaslara göre hesaplanan yıllık indirim uygulanır. Bu indirim, bakmakla yükümlü olduğu özürhü kişi bulunan serbest meslek erbabı ve ücret geliri elde edenler için de uygulanır.

İndirim, hizmet erbabının tevkifat matrahına uygulanır.

Sakatlık derecelerinin tespit şekli ile uygulamaya ilişkin esas ve usuller Maliye, Sağlık ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarınca bu konuda müştereken hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.

YILLIK KIDEM TAZMİNATI TAVANI

2006	01 Temmuz 2006 - 31 Aralık 2006	1.857,44 YTL
2006	01 Ocak 2006 - 30 Haziran 2006	1.770,64 YTL
2005	01.07.2005 - 31.12.2005	1.727,15 YTL
2005	01.01.2005 - 30.06.2005	1.648,90 YTL
2004	01.07.2004 - 31.12.2004	1.574.740.000.-TL
2004	01.01.2004 - 30.06.2004	1.485.430.000.-TL
2003	01.07.2003 - 31.12.2003	1.389.950.000.-TL
2003	01.01.2003 - 01.07.2003	1.323.950.000.-TL

VERGİ RAPORU

VERGİ DENETMENLERİ DERNEĞİ YAYINI

ABONE OLMAK VEYA ABONELİĞİNİZİ YENİLEMEK İÇİN BU FORMU AŞAĞIDAKİ ADRESİMİZE
POSTALAYINIZ VEYA FAKSLAYINIZ.

ABONELİK FORMU

ABONENİN

Adı, Soyadı :

Mesleği :

Adresi :

Telefon-Fax :

Vergi Dairesi :

Vergi Sicil No :

Abone Bedeli :

☐ ABONELİK BEDELİNİ POSTA ÇEKİ İLE ÖDEMEK İSTİYORUM

Vergi Raporu Dergisinin bir yıllık abonelik ücreti 524525 no'lu Posta Çeki Hesabına yatırılmış olup, çek fotokopisi ektedir. Aboneliği kaydımın yapılmasını rica ederim.

☐ ABONELİK BEDELİNİ KREDİ KARTI İLE ÖDEMEK İSTİYORUM

Adı, Soyadı:

Adresi:

Posta Kodu: Şehir

Sipariş Bedeli olarak YTL'yi aşağıda belirttiğim Kredi Kartı hesabıma borç kaydediniz.

Kart No:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

☐ VISA ☐ MASTERCARD

Son Kullanma Tarihi :...../...../200.....

Yukarıda belirttiğim tutarın, VISA/MASTERCARD/EURO CARD Kredi Kartı hesabıma borç kaydedilerek Derneğinizi Türkiye İş Bankası A.Ş. Ankara Merkez Şubesi nezdindeki ilgili hesaplarına, Derneğinizi ile Türkiye İş Bankası A.Ş. arasında belirlenen koşullar çerçevesinde alacak kaydedilmesini kabul ediyor ve bu konuda Türkiye İş Bankası A.Ş.'yi yetkili kılıyorum.

Abonelik Bedeli 144.00 YTL'dir

Tarih :...../...../200.....

İmza :

VERGİ RAPORU DERGİSİ

Adresi: Cihan Sk. No:13/7 Sıhhiye / ANKARA PK. 236 Yenışehir / ANKARA

Telefon: (0 312) 231 80 19 Faks : (0 312) 231 80 65

Web: www.vdd.org.tr E-mail : vdd@vdd.org.tr - baskan@vdd.org.tr - soru@vdd.org.tr

vergi raporu

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 88

★ ★ ★

İmtiyaz Sahibi

Vergi Denetmenleri Derneği Adına

Genel Başkan

Nuh IRMAK

Genel Yayın Danışmanı

Dr. Ahmet AK

Genel Yayın Koordinatörleri

Şükriye CANBULAT

Yusuf KOYUNCU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Veysel ÇIPLAK

Reklam Koordinatörü

Emre ÇELİK

İntibat Adresi

Cihan Sokak No: 13/7

Sihhiye / ANKARA

Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)

Fax: (0.312) 231 80 19

e-mail: reklam@vdd.org.tr

★ ★ ★

ISSN 1303 - 6920

★ ★ ★

Grafik Tasarım

Aren Tanıtım Ltd. Şti.

Dr. Mediha Eldem Sok. 38/15

Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 430 70 81-82

e-mail: tasarim@arentanitim.com.tr

★ ★ ★

Baskı

Şafak Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.

Tel: (0.312) 229 57 84 ANKARA

YAYIN OKUMA DANIŞMA VE HAKEM KURULU

AKADEMİSYENLER

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ

Uludağ Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Ekrem YILDIZ

Kırıkkale Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Fethi HEPER

Anadolu Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Hasan Hüseyin BAYRAKLI

Afyon Kocatepe Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Mehmet ARSLAN

Eski Vergi Denetmeni - Balıkesir Üniv. Biga İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Recai DÖNMEZ

Anadolu Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Remzi ÖRTEN

Gazi Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Üstün DİKEÇ

Çankaya Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Sadık KIRBAŞ

Okan Üniv. Rektörü

Prof. Dr. Şükrü KIZILOĞLU

Gazi Üniv. İ.İ.B.F.

Prof. Dr. Yusuf KARAKOÇ

9 Eylül Üniv. Hukuk F.

Prof. Dr. Ziyaettin BİLDİRİCİ

Eski Vergi Denetmeni - Anadolu Üniv. İ.İ.B.F.

Ülker MAYRAL BULUT

Yınır-Eski Vergi Denetmeni

Doç. Dr. Abdulkadir IŞIK

Pamukkale Üniv. İ.İ.B.F.

Doç. Dr. Güven SAYILGAN

Ankara Üniv. Siyasal Bilgiler Fakültesi

Doç. Dr. İsa SAĞBAŞ

Afyon Kocatepe Üniv. İ.İ.B.F.

Doç. Dr. Selami SEZGİN

Pamukkale Üniv. İ.İ.B.F.

Doç. Dr. Şahin AKKAYA

İstanbul Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Adem ÇAYLAK

Kafkas Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet TEKİN

Dumlupınar Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Ali ÇİMAT

Eski Vergi Denetmeni - Muğla Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. A. Bumin DOĞRUSÖZ

Marmara Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Emin BARLAS

Tokat Gaziosmanpaşa Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Lütfi ERDEN

Hacettepe Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Mahmut YARDIMCIOĞLU

Selçuk Üniv. Karanım İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KAYGUSUZUOĞLU

İnönü Üniv. Adıyaman M.Y.O.

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Ali SARILI

Afyon Kocatepe Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Nagihan OKTAYER

İstanbul Üniv. İ.İ.B.F.

Yrd. Doç. Dr. Şuayip ÖZDEMİR

Afyon Kocatepe Üniv. İ.İ.B.F.

Dr. İlhami SÖYLER

Eski Vergi Denetmeni - Maliye Bakanlığı

Personel Genel Müdür. Yrd.

Dr. Kadir GÜRDAL

Ankara Üniv. Siyasal Bilgiler Fakültesi

VERGİ DENETMENLERİ

A. Oğuz DEMİR

Abdül YAVAŞ

Adnan AKGÖZ

Ahmet GÜZEL

Ali BAŞ

Ali DURMUŞLAR

Ali Ercan YILDIRIM

Beyhan ÖZTÜRK

Cem KARABULUT

Dursun TOKGÖZ

Elif UZUN

Ergin ÖZEL

Erhan YAŞARAN

F. Sultan YAVUZ

Filiz ÖZDEMİR

Gökhan DEMİREL

Gökhan KORHAN

Gürol DEMİR

H. Serdar ÖZDEMİR

H. Ahmet Ali YILMAZ

H. İbrahim YOL

Hasan İŞ

Hatice YAŞAR

Hıdır ERDEM

Hüriyet TURP

Hüseyin AÇAY

İhsan AKAR

İsmail YÖĞÜN

Kemal ONARAN

M. Ender ŞAHİN

M. Fatih DAĞLI

Mehmet Bulent AYDIN

Metin Erdem ÖZGÜL

Mualla ÖZTÜRK

Muharrem ÖZDEMİR

Muharrem ÖZDOĞAN

Murat KAYA

Murat UÇKUN

Meyesser KARABULUT

Naci GÜMÜŞ

Nevzat ÖZTÜRK

Nihat TOKTAŞ

O. Nuri LİSAN

Onur GÜLTEKİN

Ömer USTABULUT

Perihan AKAN ALTUNCU

Ramazan IRMAK

Recep GÜRLER

Refik YÜKSEL

Şükriye CANBULAT

Tarık ÇETİNKAYA

Ümmü Gülsüm CEYLAN

Yakup CEYLAN

Yasin BİLEN

Yılmaz CERİT

Zafer KÜTÜK

Not: Akademisyenlerin isim listesi ünav ve alfabetik sıraya göre, Vergi Denetmenlerinin isim listesi ise alfabetik sıraya göre düzenlenmiştir.

YAYIN KURALLARI

1. Dergimiz **"Hakemli Dergi"** olma özelliğini taşımakta olup, gönderilen makaleler, en az üç hakeme gönderilerek, yayımlanması için değerlendirmeye tabi tutulur. Bu nedenle makalelerin yayımlanmasında gecikme söz konusu olabilir.
2. Makalelerde yer alan görüşler, yazarların kişisel görüşleri olup, fikri sorumluluk kendilerine aittir. Dergimizde yayımlanan makalelerden, "Vergi Raporu Dergisi" kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir.
3. Gönderilen makaleler başka bir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Aksi halde yazara telif ücreti ödenmeyeceği gibi, söz konusu yazarın daha sonra göndereceği makaleler yayımlanmayacaktır.
4. Gönderilen makaleler için herhangi bir sayfa sınırlaması olmamakla birlikte, makalelerin, üç sayfadan az olmamak üzere kısa ve öz olması tercih nedenidir.
5. Makaleler bilgisayar ortamında ve dizgi programlarında kullanılabilecek şekilde, CD/Disket veya e.posta ile gönderilmelidir.
6. Gönderilen makalelerde; yazarın açık adresi, telefon numarası, varsa e.posta adresi ve banka hesap numarası belirtilmelidir.
7. Telif ücreti, makalenin yayımlanmasını müteakiben ödenir.
8. Gönderilen makaleler;
 - Giriş, gelişme, sonuç bölümlerini içerecek şekilde ve başlıklara numara verilme suretiyle, makale formatına uygun hazırlanmalı,
 - Yazım kurallarına uygun şekilde yazılmalı,
 - Dip not ve yararlanılan kaynakları içermeli, dip notlar, metin içerisinde numaralandırılmalı ve kaynak bilgileri sayfanın altında, Kaynakça ise metnin sonunda detaylı bir şekilde yer almalıdır.
9. Yukarıda belirtilen kurallara uygun şekilde gönderilen makaleler, değerlendirilmek üzere "Yayın Okuma Danışma ve Hakem Kurulu"na gönderilecek olup, hakemlerden gelecek görüş doğrultusunda; makalenin yayımlanmasına, yayımlanmamasına, düzeltilmesine veya düzeltilmek üzere yazara gönderilmesine karar verilecek, yayımlanmasına gerek görülmeyen makaleler, en kısa sürede yazara bildirilecektir.
10. Yayımlanmasına karar verilen makalelerdeki yazım hataları, yazara gönderilmesine gerek olmaksızın yayın kurulunca düzeltilecektir.

Vergi Raporu Dergisi'nden;

Değerli okuyucularımız, Dergimizin bu sayısında da değişik ve ilgi çekici makalelerle tekrar karşınızdayız. Amacımız, her zamanki gibi Dergimizin olumlu yenilikler ve yararlı bilgiler içermesidir. Bu yönde olmak üzere, sürekli değişen vergi mevzuatındaki gelişmeler yakından takip edilmekte ve mevzuatın aksayan yönlerini de yapıcı nitelikteki eleştirisel yaklaşımıyla ele alan, gündeme uygun nitelikteki makalelere dergimizde yer vermeye çalışmaktayız.

Dergimizde yayımlanacak makalelere ilişkin yayın kuralları, daha önceki sayılarımızda olduğu gibi bu sayıda da belirtilmiş olup, yayımlanmak üzere gönderilen makalelerin bu kurallar çerçevesinde hazırlanması, iş yükümüzü oldukça hafifletecektir. Bununla birlikte, gönderilen makalelerin önemli bir kısmında "Kaynakça" bölümüne yer verilmesine rağmen, metin içerisinde "Dip Not"lara yer verilmediği görülmektedir. Bu hususun da sizler tarafından dikkate alınacağını umuyor ve şimdiden teşekkür ediyoruz.

Bu sayımızın kapak konusunu, Nuh IRMAK ve Yasin BİLEN tarafından kaleme alınan "Türkiye'de Vergi Denetiminin Yeniden Yapılanması ve Bir Öneri" başlıklı makale oluşturmaktadır. Söz konusu çalışmada, vergi denetiminin bugünkü yapısı aktarıldıktan sonra, mevcut çok başlı denetim yapısının giderilmesine dönük "Gelir Denetçileri Kurulu" kurulması önerilmektedir. İlgiyle okuyacağınızı ümit ettiğimiz bu çalışmanın yanısıra, yine gündemde olan ve yararlı olduğuna inandığımız değişik konulu makalelere de yer vermiş bulunmaktayız.

Dergimizin bu ayki sayısının özel bölümünü ise Hakan EKİNCİ tarafından kaleme alınan ve yine ilgiyle okuyacağınızı umduğumuz "Ücretlilerde Vergi İndirimi Uygulaması" başlıklı çalışma oluşturmaktadır.

"Yargı Kararları ve Özelgeler" bölümünde ise muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge konusu dahil bir kaç önemli konuda Danıştay tarafından verilmiş kararlar ve vergi idaresince verilmiş özelgelerden bazılarını yayımlamaktayız.

Sonraki sayılarda buluşmak dileğiyle...

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

11 TÜRKİYE'DE VERGİ DENETİMİNİN YENİDEN YAPILANMASI ve BİR ÖNERİ

Nuh IRMAK - Yasin BİLEN

99 ÖDEME EMRİNİN DÜZENLENMESİNDE, TEBLİĞİNDE VE TAKİBİNDE YAŞANAN GÜÇLÜKLER VE KAYIPLAR:

Kahraman ATAY

20 KIRGIZİSTAN'DA DOĞRUDAN YABANCI SERMAYE YATIRIMLARININ GELİŞİMİ VE UYGULANAN TEŞVİKLER

Yrd. Doç. Dr. Habib YILDIZ - Yaşar AYYILDIZ

106 MUHASEBEDE RAPORLAMAYA FARKLI BİR BAKIŞ: KARAR VERMEYE YÖNELİK RAPORLAMA

Doç. Dr. Mustafa UÇAR

34 VERGİ YÜKÜ DAĞILIMI VE VERGİ ADALETİ

Ali Fuat KOÇ - M. Fatih DAĞLI

47 TÜRKİYE'DE 2001-2005 YILLARI ARASINDA TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİNE SAĞLANAN VERGİSEL TEŞVİKLER

Yrd. Doç. Dr. Ahmet TEKİN - İsmail ŞAHİN

122 BİREYSEL EMEKLİLİK ve VERGİSEL TEŞVİKLER

Ahmet GÜZEL

62 TÜRKİYE'NİN AVRUPA BİRLİĞİ'NE ÜYELİK SÜRECİNDE AKLAMA SUÇU VE 5549 SAYILI SUÇ GELİRLERİNİN AKLANMASININ ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN'UN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hasan ABDİOĞLU - Ümit ERDEM

131 YARGI KARARLARI VE ÖZELGELER

ÖZEL BÖLÜM

82 KAYIT DIŞI EKONOMİ NEDENİYLE 2004 TAKVİM YILINDA VERGİ KAYBI EN AZ KIRK MİLYAR YENİ TÜRK LİRASIYMIŞ(!)

Bülent Muharrem YILDIZ

145 ÜCRETLİLERDE VERGİ İNDİRİMİ UYGULAMASI

Hakan EKİNCİ

90 SERBEST MUHASEBECİLER VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLERİN (S.M.M.M VE S.M.) VERGİ İNCELEMELERİ KARŞISINDAKİ SORUMLULUKLARI

Uğur UĞURLU

175 PRATİK BİLGİLER

